

Økonomiudvalgets betænkning

over

Revisionsdirektoratets beretning om revisionen af

Københavns Kommunes regnskab for 2006

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
I. Indledning	1
II. Økonomiudvalgets indstilling om regnskabet for 2006	3
III. Revisionsudvalgets generelle bemærkninger til regnskabet for 2006	4
IV. Revisionsudvalgets konkrete bemærkninger til regnskabet for 2006	6
V. Kommentarer fra Økonomiudvalget og de stående udvalg til Revisionsdirektoratets revisionsberetning for 2006	15
Økonomiudvalget	15
Kultur- og Fritidsudvalget	28
Børne- og Ungdomsudvalget.....	32
Sundheds- og Omsorgsudvalget	35
Socialudvalget	43
Teknik- og Miljøudvalget	45
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	53
VI. Bilag	
Bilag 1. Revisionsdirektoratets beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006.	
Revisionsberetningen indeholder udvalgenes beslutningsprotokoller med direktoratets revisionsbemærkninger og udvalgenes besluttede foranstaltninger.	
Bilag 2. Liste over Revisionsudvalgets prioritering af bemærkninger.	

I. Indledning

Revisionsdirektoratet afgav den 14. september 2007 til Borgerrepræsentationen dels en beretning om direktoratets virksomhed (virksomhedsberetningen) dels en beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006 (revisionsberetningen).

Revisionsberetningen indeholder udvalgenes beslutningsprotokoller med direktoratets revisionsbemærkninger og udvalgenes besluttede foranstaltninger.

Behandlingen af revisionsberetningen sker efter Borgerrepræsentationens retningslinier af 4. december 1997.

Borgerrepræsentationen vedtog på sit møde den 27. september 2007 at oversende revisionsberetningen til Økonomiudvalget.

Økonomiudvalget har til opgave at foranledige, at der sker en besvarelse af Revisionsdirektoratets revisionsbemærkninger til årsregnskabet – både for så vidt angår bemærkninger til forvaltningen under Økonomiudvalget og under de stående udvalg.

Økonomiudvalget skal afgive en revisionsbetænkning med indstilling om regnskabet til Borgerrepræsentationen.

Revisionsudvalget – nedsat i henhold til styrelseslovens § 17, stk. 4, – har til opgave at foretage det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisionsberetningen.

Borgerrepræsentationen har blandt sine medlemmer valgt følgende til Revisionsudvalget:

Jesper Christensen, formand

Peter Schlüter, næstformand

Bjarne Fey

Manu Sareen

AnneVang

Revisionsudvalget har behandlet Revisionsdirektoratets beretning i møder, hvor revisionsdirektøren har deltaget. Behandlingen har tillige omfattet de kommentarer, som Økonomiudvalget og de stående udvalg har knyttet til beretningen.

Sekretariatsforretningerne for Revisionsudvalget er i overensstemmelse med revisionsvedtægten varetaget af Revisionsdirektoratet.

II. Økonomiudvalgets indstilling om regnskabet for 2006

Økonomiudvalget afgiver på grundlag af Revisionsudvalgets forberedende arbejde følgende indstilling til Borgerrepræsentationens beslutning med hensyn til de af Revisionsdirektoratet fremsatte revisionsbemærkninger til regnskabet og godkendelsen af regnskabet for 2006:

De af udvalgene besluttede foranstaltninger i anledning af Revisionsdirektoratets revisionsbemærkninger og Københavns Kommunes regnskab for 2006 godkendes.

Økonomiudvalget, den 27. november 2007

Ritt Bjerregaard

Mikkel Warming

Bo Asmus Kjeldgaard

Ikram Sarwar

Carl Christian Ebbesen

Klaus Bondam

Mogens Lønborg

Anne Vang

Manu Sareen

Jakob Hougaard

Martin Geertsen

Jesper Christensen

Camilla Burgwald

III. Revisionsudvalgets generelle bemærkninger til regnskabet for 2006

Udvalget har på baggrund af behandlingen af de konkrete revisionssager sammendraget nogle generelle iagttagelser og kommentarer til 2006-regnskabet, som kan være af betydning for Borgerrepræsentationen ved bedømmelsen af regnskabet.

Samtidig kan bemærkningerne være af interesse for Økonomiudvalget ved dets varetæelse af den økonomiske, koordinerende rolle i forhold til de 6 stående udvalg.

- Regnskabsåret 2006 har for Københavns Kommune været et "forandringens år". Der kan eksempelvis nævnes ændringerne i udvalgs- og forvaltningsstrukturen, ny budgetmodel og nyt lønsystem. Manglen på arbejdskraft har også haft økonomisk betydning for Københavns Kommune.

Sådanne ændringer stiller øgede krav til den ledelsesmæssige styring af de budget- og regnskabsmæssige forhold.

- Kasse- og Regnskabsregulativets krav om udarbejdelse og overholdelse af forretningsgange har ikke været opfyldt. Personaleændringerne kan delvis forklare dette, men det er ikke en tilstrækkelig begrundelse, da ledelserne skal sikre systemer til overholdelse af gældende administrative forskrifter.

- Der er konstateret flere tilfælde af betydelige bevillingsmæssige merforbrug. Udvalgene har undladt at søge Borgerrepræsentationen om tillægsbevilling, og derved har de ikke overholdt kommunens bevillingsregler og den kommunale styrelseslov.

- Revisionsudvalget har også hæftet sig ved, at Revisionsdirektoratet under bevillingskontrollen i flere tilfælde har konstateret, at udvalgenes regnskabsforklaringer er uklare som følge af mange budget- og bogføringsfejl.

- Udvalget konstaterer med stor beklagelse, at der også i år som i mange tidligere år foreligger store problemer med at få afstemt og specificeret forvaltningernes status-

konti. Der er risiko for, at bevillingsregnskaberne ikke er retvisende, og at de utilsigtet vil blive påvirket i kommende år.

- Der er i flere tilfælde konstateret problemer med udførelsen af økonomistyringen og den interne kontrol. Det er udvalgets forventning, at Økonomiforvaltningens generelle tiltag til forbedring af kommunens økonomistyring vil få den nødvendige indvirkning på forvaltningernes styring.

Udvalget understreger betydningen af, at tiltagene bliver implementeret så hurtigt som muligt.

- På beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet har revisionen ved gennemgangen af personsagerne konstateret mange formelle fejl i forvaltningernes sagsbehandling.

Der er efter udvalgets opfattelse et behov for, at de mange formelle sagsbehandlingsregler bør underkastes en generel vurdering med henblik på at overveje en regelforenkling. Regelforenklingen kan frigøre personaleressourcer til det direkte borgerrettede arbejde.

- I visse tilfælde har forvaltningerne for sent indsendt ledelseserklæringen om regnskabs fuldstændighed til Revisionsdirektoratet.

Det er af væsentlig betydning, at forvaltningerne afgiver ønskede oplysninger til revisionen, så denne kan udføres så effektivt som muligt.

IV. Revisionsudvalgets konkrete bemærkninger til regnskabet for 2006

Revisionsudvalgets bemærkninger bygger på Revisionsdirektoratets revisionsbemærkninger og de af udvalgene besluttede foranstaltninger i anledning af revisionens bemærkninger. Revisionsbemærkningerne og foranstaltningerne fremgår af udvalgenes beslutningsprotokoller.

I det følgende redegøres der i udvalgsrækkefølge for Revisionsudvalgets bemærkninger til revisionssagen.

Økonomiudvalget

1. Revisionsdirektoratet finder det beklageligt, at Økonomiforvaltningen endnu ikke har udarbejdet generelle retningslinier for anvendelsen af KMD-lønssystemet som foreskrevet i Kasse- og Regnskabsregulativets rammebilag.

Økonomiudvalget har besluttet, at "Generelle rammer for interne kontroller og ledelsestilsyn i forbindelse med lønadministrationen" vil blive udarbejdet og udsendt i november 2007.

Revisionsudvalget finder det stærkt beklageligt, at Økonomiudvalget ikke har draget omsorg for, at Økonomiforvaltningen har levet op til gældende krav om udarbejdelse af retningslinier for kommunens interne kontrol på et risikofyldt og udgiftstungt område.

2. Revisionsdirektoratet finder det utilfredsstillende, at Økonomiudvalget medio juni 2007 ikke har modtaget en opfølgning på særberetningen om kommunens generelle økonomistyring (Revisionsdirektoratets særberetning blev afgivet den 27. oktober 2005).

Økonomiudvalget har godkendt Økonomiforvaltningens beklagelse af den manglende orientering om opfølgningen af særberetningen. Der er i bilag 1 i indstillingen til Økonomiudvalget givet en beskrivelse af de tiltag, som er igangsat som opfølgning på særberetningen. Økonomiforvaltningen vil løbende orientere Økonomiudvalget og Revisionsdirektoratet om status på de tværgående indsatsområder: "Styrke kommunens inter-

ne kontrol", "Implementering af Budgetmodel", "Afbureaukratisering og regelforenkligning", "Fælles uddannelse for økonomimedarbejdere på tværs af forvaltningerne" og "Styrket IT-understøttelse af ledelsesinformation".

Revisionsudvalget understreger betydningen af, at realiseringen af særberetningens anbefalinger bliver gennemført snarest muligt.

Kultur- og Fritidsudvalget

3. Revisionsdirektoratet skal udtale kritik af, at Kultur- og Fritidsforvaltningen ikke har afgivet anlægsregnskaber for 33 afsluttede anlægsbevillinger.

Kultur- og Fritidsudvalget har godkendt, at Kultur- og Fritidsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning, og at forvaltningen efter aftale med Revisionsdirektoratet afgiver disse regnskaber inden den 1. oktober 2007. Forvaltningen har udarbejdet et udkast til en forretningsgang for aflæggelse af anlægsregnskaber, så korrekt afgivelse af anlægsregnskaber sikres fra frem.

Revisionsudvalget tilslutter sig Revisionsdirektoratets kritik af de manglende anlægsregnskaber.

Børne- og Ungdomsudvalget

4. Revisionsdirektoratet skal udtale alvorlig kritik af, at Børne- og Ungdomsforvaltningen ikke har forelagt afstemte/specificerede statusposter. Der er usikkerhed om, hvorvidt regnskabet for 2007 vil blive påvirket af poster fra tidligere år og dermed om overholdelsen af bevillingerne.

Børne- og Ungdomsudvalget har godkendt, at Børne- og Ungdomsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning, og at forvaltningen i 2007 vil tilse, at alle statusposter bliver gennemgået. Indsatsen er endvidere højt prioriteret i forandringsprogrammet.

Revisionsudvalget finder det særdeles kritisabelt, at Børne- og Ungdomsforvaltningen nu på tredje år i træk ikke som foreskrevet i kommunens Kasse- og Regnskabsregula-

tiv har udarbejdet afstemninger/specifikationer for samtlige konti i den finansielle status.

5. Revisionsdirektoratet skal kraftigt påtale, at Børne- og Ungdomsudvalget ikke har formået at sikre en tilfredsstillende økonomistyring. Den mangelfulde styring har medført et stigende merforbrug i de seneste 3 år på i alt 464,2 mio. kr., heraf alene 285,1 mio. kr. i 2006.

Børne- og Ungdomsudvalget har godkendt, at Børne- og Ungdomsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning. Et af Forandringsprogrammets primære formål i økonomisporet er at styrke forvaltningens økonomistyring, og arbejdet med genopretningen har været i gang siden efteråret 2006. Der er gennemført væsentlige besparelser i 2007 med henblik på at opnå økonomisk balance i Børne- og Ungdomsforvaltningen økonomi, og der rapporteres månedligt til Børne- og Ungdomsudvalget og Økonomiudvalget om fremdriften i genopretningen af udvalgets økonomi. Arbejdet følges og bistås i visse delprojekter af revisionsfirmaet Deloitte.

Revisionsudvalget påtalte skarpt i 2005-revisionsbetænkningen, at Børne- og Ungdomsforvaltningen – også som i 2004 – havde haft et betydeligt bevillingsmæssigt merforbrug i regnskab 2005.

Revisionsudvalget påtaler derfor kraftigt, at der i regnskab 2006 på ny er blevet konstateret et betydeligt merforbrug. Personalemæssige konsekvenser er draget i denne anledning.

Sundheds- og Omsorgsudvalget

6. Revisionsdirektoratet skal udtale kritik af, at Sundheds- og Omsorgsudvalget ikke har søgt Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling til dækning af det forventede merforbrug på bevillingen for det efterspørgselsstyrede serviceområde Pleje, service og boliger for ældre, og at forvaltningen ikke har formået at sikre en tilfredsstillende styring af området og især hjemmeplejeområdet. Merforbruget blev på 108 mio. kr.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har godkendt forvaltningens påtænkte foranstaltninger: Forvaltningen vil fremadrettet sikre, at fornødne budgetomplaceringer foretages i

overensstemmelse med Borgerrepræsentationens retningslinier herfor. Udvalgets godkendelse skete med den bemærkning, at udvalget indskærper over for forvaltningen, at partierne forventer, at kritik og beklagelser i revisionens bemærkninger bliver udbedret med særlig indskærpelse i denne sag.

Revisionsudvalget skal udtale alvorlig kritik af, at der i regnskab 2006 er konstateret et betydeligt bevillingsmæssigt merforbrug og en mangelfuld økonomistyring især på hjemmeplejeområdet.

7. Revisionsdirektoratet skal – på baggrund af flere års bemærkninger om førkontrollens udførelse – udtale kritik af, at de interne kontrolforanstaltninger fortsat ikke udføres korrekt.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har godkendt Sundheds- og Omsorgsforvaltningens udtalelse, hvorefter forvaltningen lægger stor vægt på at have et velfungerende og effektivt decentralt kontrolmiljø, og anerkender, at revisionens kritik er berettiget. Forvaltningens ledelse reagerede derfor prompte på Revisionsdirektoratets henvendelse om svigt i det decentrale ledelsestilsyn i sommeren 2006. Der blev nedsat en arbejdsgruppe, der – i samarbejde med Revisionsdirektoratet – udarbejder et nyt kontrolkoncept baseret på en risikovurderingsproces, således at fokus rettes mod kontrollernes kvalitet frem for kvantitet. Dette omfattende og højt prioriterede arbejde forventes afsluttet inden udgangen af 2007.

Revisionsudvalget tilslutter sig Revisionsdirektoratets kritik og behovet for en styrkelse af forvaltningens interne kontrol.

Socialudvalget

8. Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at Socialudvalget ikke har søgt Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling til det efterspørgselsstyrede serviceområde Handicappede til dækning af det forventede merforbrug til hovedsageligt hjemmeplejeområdet. Merforbruget blev på 60 mio. kr. Direktoratet påskønner, at Socialforvaltningen

har igangsat et større genopretningsprojekt på hjemmeplejeområdet med henblik på at sikre effektivitet og kvalitet i hjemmeplejen og styrke økonomistyringen.

Socialudvalget har godkendt, at Socialforvaltningen tager kritikken til efterretning og vil ændre praksis. Fremover vil forvaltningen anmode Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen om tillægsbevillinger ved forventet merforbrug.

Revisionsudvalget tilslutter sig Revisionsdirektoratets kritik af merforbruget og forventer, at forvaltningens genopretningsprojekt på hjemmeplejeområdet vil hindre gentagelser af merforbrug.

9. Revisionsdirektoratet finder det utilfredsstillende, at der fortsat konstateres manglende overholdelse af lovgivningen, herunder sagsførelsen på området for særlig hjælp til børn. Det er endvidere utilfredsstillende, at der konstateres et uforholdsmæssigt stort antal formelle fejl i behandlingen af sager om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Socialudvalget har godkendt udtalelsen fra Socialforvaltningen, hvorefter forvaltningen er enig med Revisionsdirektoratet i, at initiativer til forbedring af den samlede sagsførelse på området skal overvejes. Forvaltningen iværksætter en række initiativer, som forventes at give en kvalitetsforbedring i sagsbehandlingen: Ny model for tilsyn med enkeltsagerne i de lokale centre, nyt kursus om journalisering og sagsførelse, styrkelse af det lokale ledelsestilsyn og gennemførelse af en undersøgelse af omfanget af formelle fejl og substansfejl.

Revisionsudvalget finder det beklageligt, at der var fejl i alle de 28 sager, som revisionen har gennemgået.

10. Revisionsdirektoratet finder det beklageligt, at der i Socialforvaltningen har været en mangelfuld styring af døgninstitutionerne med et budgetmæssigt merforbrug på 11,6 mio. kr.

Socialudvalget har godkendt Socialforvaltningens beklagelse af, at der har været fejl i rammestyringen på budgetsiden. Der er siden iværksat flere tiltag for at korrigere dette

faktum: Etablering af et team internt i kontoret til at udvikle værktøjer og procedurer, der minimerer fejlrisikoen, forvaltningen projekt Aktivitetsbaseret økonomistyring og Økonomiforvaltningen projekt om et nyt budgetmodul i KØR.

Revisionsudvalget understreger betydningen af, at de bebudede tiltag bliver implementeret.

Teknik- og Miljøudvalget

11. Revisionsdirektoratet finder det utilfredsstillende, at Teknik- og Miljøforvaltningen ikke har sikret, at alle forvaltningens enheder har opnået økonomistyringsniveau 3. Aktivitetsstyring.

Teknik- og Miljøudvalget har godkendt udtalelsen fra Teknik- og Miljøforvaltningen, hvorefter forvaltningen er enig i ambitionen om, at samtlige enheder som minimum bør befinde sig på benchmarkingniveau 3 – Aktivitetsstyring. Forvaltningen har imidlertid ikke anset det som muligt at sikre dette i den omfattende omorganisering, der har været under planlægning/gennemførelse siden august 2006. Omorganiseringen stiller krav om ændrede rutiner og dermed et midlertidigt tab af styring og overblik.

Teknik- og Miljøforvaltningen kan yderligere konstatere, at enhedernes position i benchmarkingen flere steder har været meget spinkelt underbygget. Det er en del af ambitionen at forbedre dette, så styringen fremadrettet er mere robust funderet. I den nuværende proces med opbygning af en ny organisation vurderer forvaltningen det som realistisk at forvente, at forvaltningen igen opnår økonomistyringsniveau 3 ved en benchmark med udgangen af 2008.

Revisionsudvalget indskærper i det fremadrettede perspektiv, at forvaltningens omorganisering ikke kan begrunde en manglende overholdelse af givne bevillinger og gældende regler.

12. Revisionsdirektoratet finder det i den større undersøgelse af "Administrationen af tilbagebetalingen af kommunens lån til Landsbyggefonden" stærkt beklageligt, at Center for Bydesign ikke har udarbejdet retningslinier om kommunens administration, og

at de lovpligtige regnskabsmæssige tilsyn ikke er blevet gennemført siden medio 2005. Center for Bydesign har heller ikke rettet henvendelse til Landsbyggefonden med henblik på at konkretisere de kriterier, som anvendes ved bedømmelsen af, om tilbagebetaling skal finde sted – udarbejdelsen af kriterierne kunne ske i samarbejde med Socialministeriet.

Teknik- og Miljøudvalget har godkendt udtalelsen fra Teknik- og Miljøforvaltningen, hvorefter Center for Bydesign vil udarbejde en forretningsgangsbeskrivelse for kommunens administration af tilbagebetaling af grundkapitallånene. Det er korrekt, at der kun i begrænset omfang er gennemført tilsyn med boligorganisationernes regnskaber i en periode strækkende sig fra ultimo 2005 til nu. Center for Bydesign ønsker at præcisere, at den del af regnskabstilsynet, der sker i form af kommunens lovbestemte godkendelse af en række økonomiske enkeltdispositioner er gennemført løbende. Herudover er i perioden siden medio 2005 gennemført en række regnskabstilsyn særligt for ungdomsboliginstitutioner. Nedprioriteringen er sket som følge af en prioritering af ressourcerne inden for Støttet Byggeri.

Revisionsudvalget finder anledning til at udtale alvorlig kritik af dels den manglende etablering af administrative forretningsgange i relation til grundkapitallånene til Landsbyggefonden dels den manglende udførelse af lovpligtige tilsyn.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

13. Revisionsdirektoratet finder det stærkt beklageligt, at revisionen af de interne kontroller har vist væsentlige mangler i udførelsen af interne kontroller, herunder manglende udførelse af ledelsestilsyn i 2006.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har godkendt udtalelsen fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, der tager bemærkningen til efterretning. Alle enheder har i 2007 udarbejdet forretningsgange for de lokale ledelsestilsyn. Ledelsestilsynet udføres på strategisk udvalgte områder som løn, regnskab og borgersager. Forvaltningen har over for den lokale ledelse indskærpet, at ledelsestilsynet skal gennemføres, og forvaltningens interne kontrol vil hen over efteråret 2007 påse, at tilsynet udføres som forudsat.

Revisionsudvalget finder det også stærkt beklageligt, at der foreligger væsentlige mangler i forvaltningens interne kontrol.

14. Revisionsdirektoratet finder anledning til at udtale kritik af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens administration af sygedagpengeområdet som følge af manglende opfølgning i de udvalgte revisionssager. Forvaltningen har allerede i 2006 hensat 60 mio. kr. til imødegåelse af manglende statsrefusion. Forvaltningen har foretaget en samlet berigtigelse af refusion på i alt 67,1 mio. kr.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har godkendt Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens udtalelse, hvorefter forvaltningen tager bemærkningen til efterretning. Det blev i efteråret 2006 konstateret, at forvaltningens opfølgning ikke var tilstrækkelig og derefter blev der iværksat en handleplan for at øge opfølgningsniveauet, ligesom der blev tilført ekstra ressourcer til området. Ved udgangen af 2006 var der fortsat en udfordring på sygedagpengeområdet, og der blev herefter iværksat en række initiativer med hovedtemaer omkring hjælp fra eksterne aktører, ny organisering, bedre produktions- og sagsstyring samt medarbejderrekruttering. Opfølgningsniveauet ligger siden maj måned 2007 over det nødvendige niveau for at opnå rettidighed.

Revisionsudvalget finder anledning til at udtale alvorlig kritik af den manglende overholdelse af lovgivningen, som har medført et stort økonomisk tab for kommunen.

15. Revisionsdirektoratet finder det beklageligt, at antallet af fejl ved sagsbehandlingen er højt – antallet af såvel formelle fejl som fejl med refusionsmæssig betydning er væsentligt forøget i 2006.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har godkendt udtalelsen fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, der tager bemærkningen til efterretning. Forvaltningen har store forventninger til, at forvaltningens arbejdsgangsportaler vil medvirke til at sikre en mere ensartet og korrekt sagsbehandling. Adgangsportalerne blev idriftsat ultimo 2006 og er udviklet væsentligt siden. Forvaltningen har samtidigt udviklet et uddannelsesprogram for frontmedarbejdere, som generelt vil medvirke til at løfte kompetenceniveauet i forvaltningen. Der vil i forbindelse med det lokale ledelsestilsyn og den

interne kontrolenheds arbejde blive fulgt op på, at det forventede kvalitative løft i sagsbehandlingen også finder sted.

Revisionsudvalget finder det stærkt beklageligt, at der på ny på integrationsområdet foreligger fejl i et betydeligt omfang.

Tværgående revisionsopgaver

16. Revisionsdirektoratet har gennemført en større undersøgelse af priskravene til hjemmeplejeydelser i fritvalgsordningen i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og i Socialforvaltningen.

Revisionsdirektoratet finder det beklageligt, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningens praksis for fastsættelse af priskrav på personlig og praktisk hjælp for 2005 – primært i relation til opgørelsen af leverede timer – ikke har efterlevet lovgivningens krav. Forvaltningen har gennem de senere år haft fokus på og anvendt betragtelige ressourcer på at etablere et dækkende og validt styringsgrundlag for hjemmeplejen med fx implementering af Københavns Omsorgs System (KOS).

Revisionsdirektoratet finder det stærkt beklageligt, at Socialforvaltningens priskravfastsættelse for 2005 på en række væsentlige områder ikke har efterlevet lovgivningens krav. Forvaltningen har proaktivt og sideløbende med direktoratets undersøgelse udviklet et nyt koncept for timeprisberegninger og desuden igangsat en fremadrettet genopretningsproces.

Revisionsudvalget finder det stærkt beklageligt, at kommunen ikke har efterlevet lovgivningens krav om prisfastsættelse på hjemmeplejeydelser. Udvalget kan dog tilslutte sig, at der er tale om en kompliceret opgave, da indførelsen af frit valg har medført en række problemer af praktisk og lovfortolkningsmæssig karakter.

V. Kommentarer fra Økonomiudvalget og de stående udvalg til Revisionsdirektoratets revisionsberetning for 2006

Økonomiudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde tirsdag den 9. oktober 2007

J.nr. ØU 360/2007

1. Beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006

Revisionsdirektoratet har udbedt sig Økonomiudvalgets stillingtagen til:

- 1) Den del af revisionsberetningen, der angår Økonomiudvalgets forvaltning.
- 2) De områder, hvor Økonomiforvaltningen har en koordinerende rolle i forhold til andre forvaltninger.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Økonomiforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget,

1. at Økonomiudvalget tager revisionsberetningen for regnskabsåret 2006 til efterretning for den del, der angår Økonomiudvalgets forvaltning,
2. at Økonomiudvalget tiltræder, at bilag 1 afgives og fremsendes som besvarelse af revisionsberetningen for regnskabsåret 2006.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 9. oktober 2007:

Indstillingen blev godkendt.

Carl Christian Ebbesen (O) afgav følgende protokolbemærkning:

"Dansk Folkeparti mener, at Økonomiforvaltningen bør være en foregangsforvaltning. Der bør ikke være anmærkninger i forhold til Økonomiforvaltningen."

Økonomiudvalgets øvrige medlemmer tilsluttede sig protokolbemærkningen.

Revisionsdirektør Jan Christensen redegjorde inden udvalgets behandling for sagen.

PROBLEMSTILLING

Revisionsdirektoratet (RD) har den 14. september 2007 afgivet beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006.

Økonomiudvalget (ØU) behandlede og godkendte tidligere den 11. september 2007 høringssvar på Revisionsdirektoratets revisionsprotokollat 2/2006 vedrørende Økonomiforvaltningens (ØKF) årsregnskab (ØU 303/2007 – bilag 2). ØKF har ingen yderligere bemærkninger til den del af revisionsberetningen, der angår Økonomiforvaltningen.

Hvad angår de områder, hvor ØU har en koordinerende rolle i forhold til andre udvalg, har Økonomiforvaltningen kommentarer, der opdeles i 2 kategorier:

1. Bemærkninger til revisionsberetningen
2. Risikoområder i 2007

LØSNING

Bemærkninger til revisionsberetningen

1. I ØU, Børne- og Ungdomsudvalget (BUU), Socialudvalget (SUD), Teknik- og miljøudvalget (TMU) og i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget (BIU) er der problemer med uafstemte statuskonti, som udgør en risiko for regnskabet i følgende år. RD gør med rette opmærksom på, at dette forhindrer, at der kan vises et retvisende billede af regnskabet. Udvalgene tilkendegiver, at det fremadrettet sikres, at der sker den påkrævede afstemning. ØKF er enig i nødvendigheden af dette og vil understrege dette i regnskabscirkulæret.
2. Der er problemer med udarbejdelse og anvendelse af de retningslinjer og forretningsgange, som ifølge kasse- og regnskabsregulativet skal foreligge og efterfølges. Dette gælder for samtlige udvalg i kommunen. Der bør sættes fokus på, at disse i fremtiden holdes ajour, er relevante og er medarbejderne bekendte. Dette gælder ikke mindst i forbindelse med organisationsændringer. ØKF mener, at god økonomistyring skal kunne bygge på klare og hensigtsmæssige regler, som den enkelte medarbejder kan forstå og efterfølge.
3. Anlægskartoteket er i SUD og i Sundheds- og Omsorgsudvalget (SOU) ikke kvalitets-sikret tilstrækkeligt, hvilket kan påvirke det omkostningsbaserede regnskab og kommunens balance som helhed. ØKF opfordrer alle forvaltninger til, at der arbejdes på at finde en løsning. Anlægsregnskaber skal aflægges korrekt og rettidigt. Specielt i lyset af de omfattende anlægsprojekter der igangsættes i de kommende år.
4. RD ser ikke den af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) foretagne hensættelse på 60 mio. kr. til finansiering af et evt. refusionstab på sygedagpengeområdet som "i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis", jf. s. 604. BIU bemærker, at begrundelsen for denne hensættelse var at tegne et så retvisende billede som muligt i regnskabet. ØKF er enig i BIUs bemærkning. Det bør overvejes at inddrage revisionen i, hvordan lignende situationer skal håndteres i fremtiden.
5. RD kræver, at forvaltningerne skal anmode om tillægsbevillinger (BIF, TMF, SOF), når der viser sig et forventet merforbrug, jf. s. 219, s. 336 og s. 514. ØKF er enig i, at de gældende bevillingsregler og den kommunale styrelseslov skal overholdes. ØKF

skal i den forbindelse understrege, at det er udvalgenes ansvar at overholde de vedtagne budgetter og anvise kassemessig dækning for evt. merforbrug gennem korrigerende foranstaltninger.

6. RD har kritiseret den sene indsendelse af ledelseserklæringer, f.eks. fra ØKF og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF). ØKF mener ikke, at dette udgør en regnskabsmæssig risiko på lige fod med kontrolsvigt eller bogføringsfejl, da den pågældende periode er afsluttet og ikke længere kan påvirkes. ØKF finder dog, at ledelseserklæringen er et værdifuldt redskab, som skal tages alvorligt, da den både sætter et tydeligt fokus på ledelsens ansvar for regnskabets korrekthed og bidrager til at gøre regnskabsaflæggelsen mere sammenlignelig med den private sektor.
7. Der kan også i SOF identificeres risikoområder i forbindelse med manglende styring. RD påpeger, at fejlandelen i sagsbehandlingen er for høj, specielt på kontanthjælpsområdet. Samtidigt er kontrolintensiteten, målt i antallet af udførte ledelsestilsyn, faldet fra 2005 til 2006. Det er uklart, hvad disse sagsbehandlingsfejl koster kommunen. Revisionens bemærkninger giver ikke anledning til yderligere bemærkninger fra ØKF.
8. Prisfastsættelsen på hjemmeplejeområdet, som er omfattet af fritvalgsordningen, har været præget af problemer med omkostningskalkulationen. Dette gælder både for SOF og for SUF. Der vil evt. skulle ske efterbetaling til private leverandører, hvis det viser sig, at beregningerne ikke er foretaget på korrekt vis. Revisionens bemærkninger giver ikke anledning til yderligere bemærkninger fra ØKF.

Risikoområder i 2007

Fremadrettet kan det med udgangspunkt i beretningen og den seneste regnskabsprognose pr. august konstateres, at der er flere risikoområder for kommunen. Disse er beskrevet nærmere i bilag 1 og vedrører:

- Økonomistyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Hjemmeplejeområdet
- Børnefamilier med særlige behov
- Sygedagpengeområdet
- Sundhedsområdet
- Parkering København

Opfølgning

ØKF følger ovenstående risikoområder tæt i forbindelse med budgetopfølgningen og er i dialog med de enkelte forvaltninger omkring nødvendige tiltag. Det er målet, at væsentlige afvigelser bliver opdaget tidligt, så det er muligt hurtigere at gribe ind og træffe nødvendige foranstaltninger.

ØU har desuden senest på budgetseminaret i august drøftet, hvordan behovet for at styrke økonomistyringen i Københavns Kommune kan imødekommes. ØKF har i den forbindelse præsenteret en række tiltag der er iværksat, og som har til formål at forbedre kommu-

nens økonomistyring, jf. bilag 4. En væsentlig del af disse tiltag indgår i budgettet for 2008.

Tiltagene vedrører bl.a.:

- Styrket intern kontrol gennem etablering af en intern revision
- Fælles uddannelse for økonomimedarbejdere i Københavns Kommune
- Hurtigere regnskabsprognoser til udvalgene
- Nyt budgetmodul
- Fælles ledelsesinformation

ØKONOMI

Ingen økonomiske konsekvenser.

VIDERE PROCES

Opfølgning af aktiviteter og opgaver relateret til revisionsberetningen 2006 sker fortløbende i ØKF. ØU vil i januar 2008 blive orienteret om status på ØKFs opfølgning på revisionsberetningen.

BILAG

1. Besvarelse til Beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006, ØU, sep. 2007.
2. Beslutningsprotokol (ØU 303/2007) vedr. "Besvarelse af revisionsprotokollat 2/2006, vedr. ØKF", ØU, september 2007.
3. Oversigt over tiltag vedr. "Styr på økonomien", ØKF, sep. 2007.(Bilag 4)

Claus Juhl

/Bjarne Winge

Bilag 1

Til Revisionsdirektoratet
Att.: Jan Christensen

Økonomiudvalgets besvarelse af beretningen om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006

Revisionsdirektoratet har den 14. september 2007 afgivet beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006.

Økonomiudvalget har følgende bemærkninger til beretningen:

Økonomiudvalget behandlede og godkendte tidligere den 11. september 2007 høringssvar på RD's revisionsprotokollat 2/2006 vedrørende Økonomiforvaltningens regnskab (ØU 303/2007). Økonomiudvalget har ingen yderligere bemærkninger til den del af revisionsberetningen, der angår Økonomiforvaltningen.

Hvad angår de områder, hvor Økonomiudvalget har en koordinerende rolle i forhold til andre udvalg, har Økonomiudvalgets kommentarer, der opdeles i 2 kategorier:

1. Bemærkninger til revisionsberetningen
2. Risikoområder i 2007

Bemærkninger til revisionsberetningen

1. I Økonomiudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget, Socialudvalget, Teknik- og miljøudvalget og i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er der problemer med uafstemte statuskonti, som udgør en risiko for regnskabet i følgende år. Revisionsdirektoratet gør med rette opmærksom på, at dette forhindrer, at der kan vises et retvisende billede af regnskabet. Udvalgene tilkendegiver, at det fremadrettet sikres, at der sker den påkrævede afstemning. Økonomiudvalget er enig i nødvendigheden af dette og vil understrege dette i regnskabscirkulæret.
2. Der er problemer med udarbejdelse og anvendelse af de retningslinjer og forretningsgange, som ifølge kasse- og regnskabsregulativet skal foreligge og følges. Dette gælder for samtlige udvalg i kommunen. Der bør sættes fokus på, at disse i fremtiden holdes ajour, er relevante og er medarbejderne bekendte. Dette gælder ikke mindst i forbindelse med organisationsændringer. Økonomiudvalget mener, at god økonomistyring skal kunne bygge på klare og hensigtsmæssige regler, som den enkelte medarbejder kan forstå og følge.

3. Anlægskartoteket er i Socialudvalget og i Sundheds- og Omsorgsudvalget ikke kvalitetssikret tilstrækkeligt, hvilket kan påvirke det omkostningsbaserede regnskab og kommunens balance som helhed. Økonomiudvalget vil opfordre alle forvaltninger til, at der arbejdes på at finde en løsning. Anlægsregnskaber skal aflægges korrekt og rettidigt. Specielt i lyset af de omfattende anlægsprojekter, der igangsættes i de kommende år.

Revisionsdirektoratet ser ikke den af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen foretagne hensættelse på 60 mio. kr. til finansiering af et evt. refusionstab på sygedagpengeområdet som ”i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis”, jf. s. 604. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bemærker, at begrundelsen for denne hensættelse var at tegne et så retvisende billede som muligt i regnskabet. Økonomiudvalget er enig i denne bemærkning. Det bør eventuelt overvejes at inddrage revisionen i, hvordan lignende situationer skal håndteres i fremtiden.

4. Revisionsdirektoratet kræver, at forvaltningerne skal anmode om tillægsbevillinger (Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Teknik- og Miljøforvaltningen og Socialforvaltningen), når der viser sig et forventet merforbrug. Økonomiudvalget er enig i, at de gældende bevillingsregler og den kommunale styrelseslov skal overholdes. Økonomiudvalget skal i den forbindelse understrege, at det er udvalgenes ansvar at overholde de vedtagne budgetter og anvise kasse-mæssig dækning for evt. merforbrug gennem korrigerende foranstaltninger.
5. Revisionsdirektoratet har kritiseret den sene indsendelse af ledelseserklæringer, f.eks. fra Økonomiforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Økonomiudvalget mener ikke, at dette udgør en regnskabsmæssig risiko på lige fod med kontrolsvigt eller bogføringsfejl, da den pågældende periode er afsluttet og ikke længere kan påvirkes. Økonomiudvalget finder dog, at ledelseserklæringen er et værdifuldt redskab, som skal tages alvorligt, da den både sætter et tydeligt fokus på ledelsens ansvar for regnskabet og bidrager til at gøre regnskabsaflæggelsen mere sammenlignelig med den private sektor.
6. Der kan også i Socialforvaltningen identificeres risikoområder i forbindelse med manglende styring. Revisionsdirektoratet påpeger, at fejl-andelen i sagsbehandlingen er for høj, specielt på kontanthjælpsområdet. Samtidig er kontrolintensiteten, målt i antallet af udførte ledelsestilsyn, faldet fra 2005 til 2006. Det er uklart, hvad disse sagsbehandlingsfejl koster kommunen.

Revisionens bemærkninger giver ikke anledning til yderligere bemærkninger fra Økonomiudvalget.

Prisfastsættelsen på hjemmeplejeområdet, som er omfattet af fritvalgsordningen, har været præget af problemer med omkostningskalkulationen. Dette gælder både for Socialforvaltningen og for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Der vil evt. skulle ske efterbetaling til private leverandører, hvis det viser sig, at beregningerne ikke er foretaget på korrekt vis. Revisionens bemærkninger giver ikke anledning til yderligere bemærkninger fra Økonomiudvalget.

Risikoområder i 2007

Fremadrettet kan det med udgangspunkt i beretningen og den seneste regnskabsprognose pr. august konstateres, at der er flere risikoområder for kommunen.

7. **Økonomistyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen**
Økonomistyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen skal fortsat forbedres, så der er sikkerhed for, at de politiske beslutninger implementeres. Dette sker i den igangsatte genopretningsplan. Deloitte vurderer med udgangspunkt i regnskabsprognosen pr. august, at der er skabt en vis sikkerhed for, at Børne- og Ungdomsudvalget ikke vil få et driftsmæssigt merforbrug i 2007. Deloitte vurderer endvidere, at det estimerede mindreforbrug på 152 mio. kr. på driften kan svinge med 60 mio. kr. i positiv eller negativ retning ved årets udgang.
8. **Hjemmeplejeområdet.** Sundheds- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget forventer begge et merforbrug på 33 mio. kr. på området i 2007. Det forventede merforbrug ligger samlet på samme niveau som i prognosen pr. april. Både Sundheds- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget har igangsat en række initiativer med henblik på at nedbringe merforbruget i hjemmeplejen.
9. **Børnefamilier med særlige behov.** Socialudvalget forventer et merforbrug på bevillingen på 9 mio. kr. Opgørelsen hviler dog på en række usikre forudsætninger. Merforbruget er blandt andet opgjort under forudsætning af, at Socialudvalget tildeles 18 mio. kr. i demografimidler fra døgnanbringelsespuljen under Økonomiudvalget.
10. **Sygedagpengeområdet.**
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget forventer i 2007 et merforbrug på 169 mio. kr. samt manglende refusionsindtægter på 20 mio. kr. Merforbruget var i prognosen pr. april på 86 mio. kr. Stigningen skal blandt andet henføres til, at de iværksatte tiltag på området ikke har haft den forventede effekt. Det fremgår af

revisionsberetningen, at sagsbehandlingens kvalitet i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen på flere områder er meget utilfredsstillende. Dette gælder både manglende lovpålagt opfølgning og antallet af fejl i sagsbehandlingen. Dette er uacceptabelt og koster kommunen to cifrede millionbeløb i tabt statsrefusion, f.eks. på sygedagpengeområdet. Sagen bliver fulgt meget tæt af Økonomiudvalget.

11. **Sundhedsområdet.** Sundheds- og Omsorgsudvalget forventer et merforbrug på 24 mio. kr. i forhold til 85 mio. kr. i prognosen pr. april. Den væsentlige nedskrivning skyldes en nedjustering af efterreguleringsprocenten for afregning med Region Hovedstaden vedr. aktivitetsbestemte sundhedsydelser med kommunal medfinansiering. Udviklingen giver ikke anledning til yderligere bemærkninger.
12. **Parkering København.** Teknik- og Miljøudvalget forventer mindreindtægter på 41 mio. kr. som følge af en væsentlig nedgang i betalingsparkering. Teknik- og Miljøforvaltningen forventer i løbet af september at fremlægge et forslag til justering af parkeringsaftalen for parterne bag parkeringsforliget.

Opfølgning

Økonomiudvalget følger ovenstående risikoområder tæt i forbindelse med budgetopfølgningen og er i dialog med de enkelte forvaltninger om nødvendige tiltag. Det er målet, at væsentlige afvigelser bliver opdaget tidligt, så det er muligt hurtigere at gribe ind og træffe nødvendige foranstaltninger.

Økonomiudvalget har desuden senest på budgetseminaret i august drøftet, hvordan behovet for at styrke økonomistyringen i Københavns Kommune kan imødekommes. Økonomiforvaltningen har i den forbindelse præsenteret en række tiltag, der er iværksat, og som har til formål at forbedre kommunens økonomistyring. En væsentlig del af disse tiltag indgår i budgettet for 2008.

Tiltagene vedrører bl.a.:

- Styrket intern kontrol gennem etablering af en intern revision.
- Fælles uddannelse for økonomimedarbejdere i Københavns Kommune.
- Hurtigere regnskabsprognoser til udvalgene.
- Nyt budgetmodul.
- Fælles ledelsesinformation.

Med venlig hilsen

Ritt Bjerregaard

Bilag 2

Økonomiudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde tirsdag den 11. september 2007

J.nr. ØU 303/2007

3. Revisionsprotokollat 2 / 2006, årsregnskabet vedr. Økonomiforvaltningen
Økonomiudvalget skal afgive en besvarelse til Revisionsdirektoratet (RD) vedr. RDs bemærkninger og anbefalinger.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Økonomiforvaltningen (ØKF) indstiller til Økonomiudvalget,

1. at Økonomiudvalget tiltræder, at bilag 1 afgives og fremsendes som høringssvar på Revisionsdirektoratets Revisionsprotokollat nr. 2 / 2006 vedrørende revisionen af Københavns Kommunes regnskab 2006 og ØKFs eget regnskab for 2006.
2. at Økonomiudvalget godkender "rammebilag om intern kontrol" med ikrafttrædelse den 1. oktober, jf. bilag 3.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 11. september 2007:

Indstillingen blev godkendt.

PROBLEMSTILLING

Revisionsdirektoratet har fremsendt Revisionsprotokollat nr. 2 / 2006 vedrørende Københavns Kommunes regnskab 2006, og Økonomiforvaltningens (ØKF) eget regnskab for 2006.

I forbindelse med revision af såvel Københavns Kommunes som ØKFs årsregnskab konkluderer RD, at det giver et retvisende billede af kommunens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2006. Endvidere, at resultatet af kommunens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2006 er i overensstemmelse med de krav til regnskabsaflæggelsen, som følger af den kommunale styrelseslov.

RD har en række bemærkninger, anbefalinger og kommentar til såvel kommunens som ØKFs eget regnskab, og til de interne økonomi- og styringsopgaver, der vedrører ØKF selv, samt til de centrale økonomi- og styringsopgaver, der vedrører Københavns Kommune som helhed.

Revisionsbemærkninger afgives f.eks. ved væsentlige fejl i regnskabet, manglende overholdelse af lovgivning mv. samt ved væsentlig uhensigtsmæssig administration. Supplerende angives normalt revisionens opfattelse af tiltag til overvejelse. Anbefalinger kan fremsættes af direktoratet til hjælp for kommunens overvejelser, når revisionen finder, at det er hensigtsmæssigt med tiltag til forbedring af administrationen. Kommentarer benyttes normalt, når den udførte revision har givet den opfattelse, at administrationen på de udvalgte områder er tilfredsstillende.

Revisionen har til årsregnskabet fremsat følgende bemærkninger:

1. ØKF har endnu ikke udarbejdet generelle retningslinier for anvendelse af KMD-lønssystem.

2. En sen fremsendelse af ledelseserklæring.
3. Styling af Barselsfondens skal tilrettelægges mere effektiv.
4. Regnskabsforklaringerne er uklare som følge af flere budget- og bogføringsfejl herunder, at der ikke som foreskrevet i kommunes Regnskabsdirektive er oplyst om forskydninger i likviditeten.
5. Forretningsgange for udbetaling af vederlag til BR-medlemmer er ikke ajourført.
6. Bestemmelserne om EU-udbud har ikke været overholdt i et tilfælde om konsulentbistand.
7. Medio juni 2007 har RD ikke modtaget en opfølgning af særberetningen om kommunens generelle økonomistyring.

LØSNING

I forhold til revisionens bemærkninger har ØKF følgende besvarelser:

- Ad 1): "Generelle rammer for interne kontroller og ledelsestilsyn i.f.m. løn-administration" bliver udarbejdet og udsendt november 2007.
- Ad 2): ØKF tager RDs bemærkning til efterretning, idet det samtidig bemærkes, at RD forventede at forvaltningen eksplicit bekræftede en række forhold omkring afstemning mellem lønsystem og KØR, samt anvendelsen af statuskonti. Disse forhold krævede en yderligere undersøgelse i forvaltningen, som førte til at regnskabsberetningen først kunne fremsendes d. 20. juni 2007.
- Ad 3): ØKF er enig i bemærkningen. ØKF Vil tage kontakt til staten for at lære, hvordan staten opererer med en 3 måneders frist for refusionsandragender.
- Ad 4): ØKF bemærker, at Borgerrepræsentationen har indskærpet over for udvalgene, at udgifter og indtægter skal placeres på de korrekte funktioner, og at udvalgene skal sikre, at budgettet er placeret korrekt inden for bevillingerne, således at bevillingerne afspejler årets forventede forbrug. Dette skal minimere antallet af budget- og bogføringsfejl. Forskydninger i likviditeten er beskrevet i ledelsesberetningen, i det omkostningsbaserede regnskab, samt i bilag 4 til indstillingen vedr. regnskab 2006 (BR 220/07).
- AD 5): ØKF forventer, at nye forretningsgange vil være fastlagt skriftligt inden udgangen af oktober 2007.
- Ad 6): ØKF vil indskærpe i forvaltningen, at aftaler om tjenesteydelser over EU's tærskelværdi skal behandles efter gældende regler.
- Ad 7): ØKF beklager forvaltningens manglende orientering om opfølgningen af særberetningen. I bilag 1 er givet en beskrivelse af de tiltag som er igangsat som opfølgning på særberetningen. ØKF vil løbende orientere ØU og RD om status på de tværgående indsatsområder: "Styrke kommunens interne kontrol", "Implementering af Budgetmodul", "Afbureaukratisering og regelforenkling", "Fælles uddannelse for økonomimedarbejdere på tværs af forvaltningerne" og "Styrket IT-understøttelse af ledelsesinformation".

I **Bilag 1** fremgår RDs konkrete bemærkninger, anbefalinger og kommentar samt Økonomiforvaltningens besvarelse af disse.

ØKONOMI

-

VIDERE PROCES

- Efter Økonomiudvalgets behandling fremsendes bemærkningerne (bilag 1) til Revisionsdirektoratet.
- Revisionen fremsender det endelige protokollat vedrørende Københavns Kommunes Regnskab 2006 til behandling i Borgerrepræsentationen.
- Opfølgning på aktiviteter og opgaver relateret til protokollat 2 / 2006 sker fortløbende i ØKF. Økonomiudvalget vil i januar 2008 blive orienteret om status på ØKFs opfølgning på protokollatet.

BILAG

1. Økonomiforvaltningens bemærkninger til Revisionsprotokollatet 2/2006, ØKF, august 2007.
2. 2. Notat om kontering af gældsbreve fra KE Vand og KE Afløb, Københavns Kommunes Koncernservice, august 2007.
3. "Intern kontrol generelt", Rammebilag, Københavns Kommunes budget- og regnskabshåndbog, ØKF, juli 2007.
4. Status over handlingsplan for København Brandvæsen, Københavns Brandvæsen, juni 2007.
5. Revisionsprotokollat 2/2006 vedr. Økonomiforvaltningen, Revisionsdirektoratet, juni 2007. (Publiceret på nettet)

Claus Juhl

/Bjarne Winge

07-09-2007

Sagsnr.
2007-61695

Dokumentnr.
2007-314940

Sagsbehandler
Mads Grønvall

Bilag 4

Styr på økonomien – oversigt over initiativer

Indsatsområde	Indhold	Tid
Styrke kommunens interne kontrol	Sikre et passende niveau for intern kontrol. Modeller for opgradering af kommunens interne kontrol indgår i arbejdet med udbud af revisionen	Indstilling om etablering af intern revision forelægges ØU den 9. oktober 2007. Der er afsat 1,0 mio. kr. til drift i 2008 i forbindelse med budgetforliget. Herefter forventes driftsudgifterne finansieret inden for revisionsbudgettet.
Fælles uddannelse af økonomimedarbejdere i Københavns Kommune	En faglig oprustning af økonomimedarbejderne skal give bedre økonomistyring i forvaltninger og institutioner	Indgår i indstilling om det vigtigste job i byen, der er forelagt ØU 4. september 2007. Der er afsat 2,5 mio. kr. i 2008 og 2 mio. kr. fremover i budgetforliget.
Relevante kommunale KPI (Key Performance Indicators) og hurtig rapportering af disse	Forslag om KPI'er på følgende fire områder: plan, økonomi, HR og administrative processer udarbejdes	Det nævnes i budgetforliget, at der udarbejdes nøgletal. Første rapportering ca. 1/1 2008
Temamoder om tværgående emner og væsentlige politiske planlægningsområder	Udarbejdelse af halvårsplaner for ØU-temamoder med mulighed for ændring ved pludseligt opstået behov	Planer skal gælde fra 1. halvår 08
Regnskabsprognoserne skal hurtigere frem til udvalgene	Der udarbejdes et forslag til ny proces for regnskabsprognoser, der indebærer, at prognoserne kan forelægges udvalgene ca. 3 uger tidligere end den nuværende proces. Hertil skal prognoserne præsenteres mundtligt på ØU-møderne	Forslag til ny proces for regnskabsprognoserne blev forelagt Økonomichefkredsen d. 28. september. Den nye proces indarbejdes i et prognosecirkulære

Center for Økonomi

Rådhuset, 2. sal, 43
1599 København V

Telefon
3366 2126

E-mail
mg@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

www.kk.dk

		som forventes forelagt ØU d. 4. december 2007.
Hurtigere inddragelse af ØU	Tidlig orientering af ØU om risikoområder i fagudvalgene. Fast månedlig (mundtlig) afrapportering. Inddragelse af de administrerende direktører i identifikation af problemsager	Der udarbejdes et notat vedr. månedlig opfølgning i efteråret 2007. Se i øvrigt ovenfor.
Regelforenklning og afbureaukratisering	Der skal være klare og enkle regler og styringsprincipper for at undgå unødigt detaljstyring og dokumentationskrav	Er en del af projektet "det vigtigste job i byen". Indstilling om "det vigtigste job i byen" blev forelagt ØU 4. september 2007.
Budgetmodul	Et fælles budgetmodul på tværs af forvaltningerne vil forenkle, ensarte og understøtte de centrale og decentrale budget- og budgetopfølgingsprocesser i forvaltningerne	Budgetmodulet anvendes i budgetlægningen for 2009 fra forventet medio 08. Der er afsat 12,8 mio. kr i anlæg i 2008, og 4 mio. kr. i drift fra 2009 og frem i budgetforliget.
Fælles ledelsesinformation	Fælles ledelsesinformation på fravær, økonomi og personale samt den nødvendige IT-understøttelse	Kortlægning og kravspecifikation udarbejdes i 2. halvår 2007. Herefter udarbejdes tidsplan for systemanskaffelse og implementering. Der er afsat 9,1 mio. kr. i 2008 og 2,4 mio. kr. i 2009 i anlægsmidler i budgetforliget.
Årshjul	Udarbejdelse af et årshjul for, hvornår ØU bliver præsenteret for større sager (budget, kvartalsprognoser mm)	Årshjul for 2008 præsenteres på ØU-møde i december 07.
Overblik over, hvad forvaltningerne har af initiativer i de enkelte bydele	Det undersøges i hvilket omfang lokaludvalgssekretariaterne kan inddrages i et arbejde med at skabe det ønskede overblik	Resultat af undersøgelse og forslag til koncept forelægges senest oktober.

Kultur- og Fritidsudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde torsdag den 4. oktober 2007

FRAVÆRENDE:

- **SIKANDAR MALIK SIDDIQUE**

**PIA ALLERSLEV VAR INDTRÅDT I UDVALGET I STEDET FOR
LESLIE ARENTOFT.**

**KARIN STORGAARD MØDTE KL. 16.15 UNDER BEHANDLINGEN
AF PUNKT 3.1.**

9. Beretning om revisionen af kommunens årsregnskab for 2006(KFU 452/2007)

INDSTILLING OG BESLUTNING

Kultur- og Fritidsforvaltningen skal forelægge Revisionsberetningen for Kultur- og Fritidsudvalget, som skal orienteres om forvaltningens opfølgning på de enkelte emner.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. **at** Kultur- og Fritidsudvalget tager Revisionsberetning 2006 til efterretning for så vidt angår den del, der vedrører Kultur- og Fritidsudvalget
2. **at** Kultur- og Fritidsudvalget godkender forvaltningens effektuerede og påtænkte foranstaltninger i forhold hertil.

Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning i mødet den 4. oktober 2007:

Indstillingen blev godkendt.

PROBLEMSTILLING

Revisionsberetning 2006 er modtaget den 13. september 2007 med anmodning om Kultur- og Fritidsudvalgets stillingtagen til den del af beretningen, der angår udvalgets forvaltning.

Medlemmer af Kultur- og Fritidsudvalget har fra den 14. september 2007 haft mulighed for at rekvirere beretningen fra Borgerrepræsentationens Sekretariat.

Udvalgets svar skal være fremsendt til Revisionsdirektoratet senest den 12. oktober 2007. Kultur- og Fritidsudvalget tog på mødet den 16. august 2007 (KFU 374/2007) revisionsdirektoratets bemærkninger og anbefalinger til udvalgets regnskab 2006 til efterretning og godkendte forvaltningens påtænkte foranstaltninger.

Kultur- og Fritidsudvalgets bemærkninger til revisionsprotokollat 09/2006 danner grundlag for Revisionsdirektoratets beretning om revision af Københavns Kommunes regnskab 2006.

Den del af revisionsberetningen, der angår udvalgets forvaltning omhandler udelukkende emner, som Kultur- og Fritidsudvalget tidligere har givet forklaring til i revisionsprotokollatet.

Udvalgets forklaringer indgår i Revisionsberetning 2006.

LØSNING

Revisionsprotokollat 09/2006 vedrørende Kultur- og Fritidsudvalgets område indeholdt 3 revisionsbemærkninger:

1. "Revisionsdirektoratet *skal udtale kritik af*, at forvaltningen ikke har afgivet anlægsregnskaber for 33 afsluttede anlægsbevillinger. Det foreslås, at forvaltningens forslag til procedure for aflæggelse af anlægsregnskaber også indeholder en tydelig beskrivelse af opgave- og ansvarsfordelingen mellem forvaltningerne."

Kultur- og Fritidsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning, og vil efter aftale med Revisionsdirektoratet afgive disse regnskaber inden den 1. oktober 2007.

Københavns Ejendomme har udarbejdet udkast til en forretningsgang for aflæggelse af anlægsregnskaber, så korrekt afgivelse af anlægsregnskaber sikres fra 2007 og frem. Forretningsgangen (udkast vedlagt som bilag 2) vendes med Økonomiforvaltningen og Revisionsdirektoratet. I forlængelse af arbejdet med forretningsgangen sikrer Københavns Ejendomme, at ansvarsfordelingen mellem forvaltningerne i særligt opmærksomhedskrævende tilfælde, fx i forbindelse med aflæggelse af anlægsregnskaber for puljer, er klarlagt.

Forvaltningens bemærkninger:

Anlægsregnskaberne for 31 afsluttede anlægsbevillinger er udarbejdet, og vil blive fremsendt til Revisionsdirektoratet og Økonomiforvaltningen inden for den lovede frist, hvilket vil sige inden 1. oktober 2007.

At antallet af regnskaber er reduceret fra de oprindelige 33 til 31 skyldes følgende forhold:

Bevillingsnummer B8066006 Clean House, Borgervænget 3 er fejlagtigt medtaget på listen over anlægsarbejder.

Arbejdet er finansieret af SATS-puljemidler fra Socialministeriet og udført i det tidligere FAF's regi.

Bevillingsnumrene B 8063095 og B 8063096 vedr. Øresundsskolen hænger sammen og regnskabsforklares sammen.

Udkast til en forretningsgang blev forelagt KFU den 16. august 2007.

Forretningsgangen fremsendes sammen med anlægsregnskaberne til kommentering i Revisionsdirektoratet og Økonomiforvaltningen

I forretningsgangen er bl.a. angivet en beskrivelse af opgave- og ansvarsfordeling mellem forvaltningerne.

Regnskaberne forelægges Kultur- og Fritidsudvalget på mødet den 1. november 2007.

2. "Revisionsdirektoratet **henstiller**, at forvaltningen udarbejder en konkret plan for, hvorledes antallet af bemærkninger til kasseeftersyn bliver nedbragt."

Kultur- og Fritidsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning, og vil i samarbejde med KoncernService sætte målrettet ind på opgaven, idet man i 2006 og 2007 implementerer KMD Web kassesystem i de fleste af forvaltningens kasser og i den forbindelse sætter særlig fokus på kommunens kasse- og regnskabsregulativ. Forvaltningen forventer, at det nye kassesystem er fuldt implementeret inden udgangen af 2007. Det er forvaltningens erfaring, at med indførslen af det nye kassesystem, nedbringes antallet af fejl.

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen forventer fortsat, at det nye kassesystem er fuldt implementeret inden udgangen af 2007.

Koncernservice har desuden planer om en udvidelse af de nuværende kasseeftersyn, som hovedsageligt har været et likvidt eftersyn, til også at omfatte et eftersyn af regnskab. Koncernservice vil sende forslaget til høring i Revisionsdirektoratet..

3. "Revisionsdirektoratet finder det **beklageligt**, at forvaltningen for det væsentlige udgiftsområde løn ikke har udarbejdet en forretningsgangsbeskrivelse til brug for de centrale og decentrale enheder og derved generelt har taget stilling til de interne kontroller, der skal udføres som led i en hensigtsmæssig og betryggende lønadministration. Dette uanset at Økonomiforvaltningen fortsat ikke som foreskrevet har udarbejdet en generel forretningsgangsbeskrivelse for lønadministrationen ved anvendelse af KMD-lønssystemet."

Kultur- og Fritidsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning, idet Personale & Organisation har udarbejdet forretningsgange for lønanvisning i KMD OPUS i overensstemmelse med revisionens anbefalinger. Forretningsgangene vil være gældende og udmeldt til hele Kultur- og Fritidsforvaltningen pr. 1. oktober 2007, efter en testperiode internt i forvaltningen.

Forvaltningens bemærkninger:

Personale & Organisation har udarbejdet en forretningsgangsbeskrivelse for anvendelse af lønssystemet KMD OPUS. Forretningsgangsbeskrivelsen testes og revideres for tiden og forventes nu udsendt i løbet af oktober måned 2007.

Den øvrige del af revisionsberetningen, der vedrører Kultur- og Fritidsudvalget, giver ikke anledning til yderligere bemærkninger

ØKONOMI

Ingen.

VIDERE PROCES

Udvalgets bemærkninger videresendes af Revisionsdirektoratet til Revisionsudvalget.

BILAG

Ingen.

Carsten Haurum

/Olga Brüniche-Olsen

Børne- og Ungdomsudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde onsdag den 3. oktober 2007

12. Revisionsdirektoratets beretning om revision af Københavns Kommunes Regnskab for 2006 J.nr. 2007-80868

INDSTILLING OG BESLUTNING

Udvalget skal tage stilling til Revisionsdirektoratets beretning om revision af Københavns Kommunes regnskab for 2006, og har mulighed for at tilføje beretningen supplerende oplysninger i forhold til BUUs besvarelse af årsprotokollatet nr. 6/2006.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget (BUU),

1. at udvalget tager Revisionsdirektoratets beretning til efterretning

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning i mødet den 3. oktober 2007

Indstillingen blev godkendt.

V og D ønskede følgende tilføjet til beslutningsprotokollen: "Vi har tidligere været kritiske, og er stadig, over for de manglende tiltag, der har været for at få en fuldstændig opretning af økonomien i BUF. Der har været stor slendrian, men hvis Revisionens bemærkninger bliver effektueret, ser det ud som om, at der endelig vil blive styr og orden på økonomien i BUF. Vi vil i de følgende år følge forløbet nøje."

PROBLEMSTILLING

Revisionsdirektoratet har i årsprotokollatet vedr. regnskab 2006 nr. 6/2006 afgivet fem bemærkninger og fem anbefalinger til forvaltningen, jf. nedenfor, som Børne- og Ungdomsudvalget har besvaret i møde 15. august 2007. Revisionsdirektoratet er enig i de tiltag der iværksættes for at imødekomme direktoratets bemærkninger.

I forbindelse med Revisionsdirektoratets beretning om regnskab 2006 har Børne- og Ungdomsudvalget mulighed for at komme med supplerende oplysninger til besvarelsen. Børne- og Ungdomsforvaltningen har ikke supplerende oplysninger til beretningen.

LØSNING

I revisions beretningens del 1 kan indstilling vedr. årsrevisionsprotokollat om regnskab 2006 ses fra side 181. Børne- og Ungdomsforvaltningens besvarelse fremgår fra side 185-190, og det samlede årsrevisionsprotokollat nr. 6/2006 til BUU vedr. BUF fremgår fra side 191-225.

Revisionsbemærkninger

1. Revisionsdirektoratet finder det *kritisk*, at ledelsen har udarbejdet en begrænset regnskabserklæring om regnskabet fuldstændighed på væsentlige områder. *Børne- og Ungdomsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning, og vil for regnskabsåret 2007 udarbejde en fuldstændig regnskabserklæring.*

2. Revisionsdirektoratet formulerer en **alvorlig kritik af**, at Børne- og Ungdomsforvaltningen ikke har forelagt afstemte/specificerede statusposter. Der er usikkerhed om, hvorvidt regnskabet for 2007 vil blive påvirket af poster fra tidligere år og dermed om overholdelsen af bevillingerne. *Børne- og Ungdomsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning, og vil i 2007 tilse at alle statusposter bliver gennemgået. Indsatsen er endvidere højt prioriteret i forandringsprogrammet.*
3. Revisionsdirektoratet skal **kraftigt påtale**, at Børne- og Ungdomsudvalget ikke har formået at sikre en tilfredsstillende økonomistyring. Den mangelfulde styring har medført et stigende merforbrug i de seneste 3 år på i alt 464,2 mio. kr., heraf alene 285,1 mio. kr. i 2006. *Børne- og Ungdomsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning. Et af Forandringsprogrammets primære formål i økonomisporret er at styrke forvaltningens økonomistyring, og arbejdet med genopretningen har været i gang siden efteråret 2006. Der er gennemført væsentlige besparelser i 2007 med henblik på at opnå økonomisk balance i Børne- og Ungdomsudvalgets økonomi, og der rapporteres månedlig til Børne- og Ungdomsudvalget og Økonomiudvalget om fremdriften i genopretningen af udvalgets økonomi. Arbejdet følges og bistås i visse delprojekter af revisionsfirmaet Deloitte.*
4. Revisionsdirektoratet finder det **beklageligt**, at Børne- og Ungdomsudvalget ikke har søgt Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling til at foretage tilbagebetaling af fritidshjemstakster samt til at afholde forskellige typer af udgifter til løn og IT. *Børne- og Ungdomsforvaltningen tager bemærkningen til efterretning, og anerkender, at der burde der have været rejst indstillinger om ansøgning af bevilling af tillægsbevillinger.*
5. Revisionsdirektoratet finder det **utilfredsstillende**, at regnskabsforklaringerne er uklare som følge af mange budget- og bogføringsfejl og ikke har hvilet på en fyldestgørende dokumentation for det korrigerede budget i form af vedtaget budget, ombrydninger og tillægsbevillinger. *Børne- og Ungdomsforvaltningen er enig med Revisionsdirektoratet. Forvaltningen prioriterede i foråret 2007 at der i perioden frem til og med sommerferien blev "ryddet op" i forhold til fejl på lønfejlkontoen og generelt blev sikret, at fejlbogføringer minimeres.*

Anbefalinger

1. Revisionsdirektoratet anbefaler, at forvaltningen, af hensyn til forretningsgangenes betydning for understøttelsen af Børne- og Ungdomsforvaltningens samlede nye økonomistyringsmodel, udarbejder en konkret aktivitets- og tidsplan for ajourføring af forretningsgangskonceptet. *Forvaltningen tilslutter sig revisionsdirektoratets anbefaling. Det er en særskilt del af forandringsprogrammet, at der planlægges en ajourføring af forretningsgangskonceptet for Børne- og Ungdomsforvaltningens område.*
2. Revisionsdirektoratet anbefaler, at der udarbejdes en beskrivelse af forretningsgangen for tilsyn med de decentrale enheder. Endvidere anbefales det, at der sker en fremrykning af rapporteringen af resultatet af distrikternes udførte eftersyn til Regnskabsafdelingen, så der kan ske en koordinering af erfaringer og iværksættes eventuelle nødvendige initiativer. Vi skal samtidig bede om en underretning, når eftersynene for 2006 er behandlet i Regnskabsafdelingen, herunder hvilke resultater og tiltag eftersynsvirk-somheden har givet anledning til. *Forvaltningen tilslutter sig direktoratets anbefaling. For 2006 er tilsynene blevet udført af distriktskontorerne, men der er ikke blevet foretaget en opsamling af resultater og tiltag vedr. kasseeftersyn i den centrale regnskabsafdeling. Dette vil blive bragt i orden for 2007. For så vidt angår tilsyn med de decen-*

trale enheder i forbindelse med den øgede grad af økonomisk decentralisering, arbejdes der i en projektgruppe under forandringsprogrammet på, at udarbejde forretningsgange og et analysekoncept til vurdering af økonomien i de decentrale enheders økonomi.

3. Revisionsdirektoratet anbefaler, at Børne- og Ungdomsforvaltningen sikrer, at der fremover foretages rapportering af de foreskrevne økonomioplysninger til brug for de obligatoriske oversigter til kommunens samlede regnskab. *Forvaltningen anerkender, at det i højere grad bør sikres, at alle relevante oplysninger bliver indarbejdet i de obligatoriske oversigter, og at forvaltningen i det omfang der til den enkelte oversigt ikke er noget at rapportere, at dette bliver noteret.*
4. Revisionsdirektoratet anbefaler, at der i forbindelse med omdannelsen af fonden (DKO) i en bevillingsmæssig forankring tages stilling til afvikling af kommunens betydelige mellemværende med DKO. *Forvaltningen tilslutter sig revisionsdirektoratets anbefaling. Der har været afholdt møde med Børne- og Ungdomsforvaltningens advokat med henblik på, at de afholdte merudgifter indgår i DKO's åbningsbalance, når denne oprettes som fond. Når denne afklaring foreligger, vil der blive taget endeligt stilling til afvikling af kommunens mellemværende med DKO.*
5. Revisionsdirektoratet anbefaler, at reglerne for anvisning og attestation følges, og at det overvejes at udarbejde regler i overensstemmelse med integreret anvisning. *Forvaltningen anerkender, at reglerne for anvisning og attestation følges. Forvaltningen har afventet implementeringen af Workflow i KØR, hvor af anvisning og attestation af elektroniske regninger defineret via den enkelte medarbejders autorisation i KØR. Implementeringen af Workflow i KØR har været forsinket, men forventes implementeret i løbet af efteråret 2007.*

ØKONOMI

-

VIDERE PROCES

Revisionsdirektoratet sender beretningen til Økonomiudvalget til videre foranstaltning. Når revisionsudvalget har behandlet beretningen, vil revisionsbetænkningen vedr. regnskab 2006 blive sendt til Børne- og Ungdomsforvaltningen i foråret 2008 til midtvejsopfølgning. Midtvejsopfølgningen forelægges Børne- og Ungdomsudvalget.

BILAG

1. Beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab 2006 er omdelt til alle medlemmer af BR, som kan ses på dette link
http://www.netpublikationer.dk/kk/8377/pdf/276315_Revisionsberetning_2006.pdf

Else Sommer

Georg Bartholdy

Sundheds- og Omsorgsudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra Ordinært udvalgmøde torsdag den 4. oktober 2007

3. Revisionsberetning - regnskab 2006

SOU 249/2007 J.nr. 65/2006

INDSTILLING OG BESLUTNING

Revisionsdirektoratet har udarbejdet Beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006. Sundheds- og Omsorgsudvalget skal tage stilling til den del af beretningen, der angår udvalgets forvaltning.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager den del af beretningen, der angår udvalgets forvaltning, til efterretning.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutning i mødet de 4. oktober 2007

Udvalget tog den del af beretningen, der vedrører udvalget, til efterretning.

PROBLEMSTILLING

Ud over indledende afsnit – herunder resumé og revisionspåtegning - består beretningen af samtlige årsrevisionsprotokollater samt redegørelser for større undersøgelser med tilhørende beslutningsprotokoller fra de udvalgmøder, hvor indstillinger herom har været behandlet. Sundheds- og Omsorgsudvalgets to protokollater samt den store undersøgelse om priskravene til hjemmeplejeydelser i fritvalsordningen kan findes på siderne 226 til 301 og 670 til 680 samt 695 til 823 i beretningen.

LØSNING

De to revisionsprotokollater blev behandlet på møde i Sundheds- og Omsorgsudvalget den 16. august 2007. Her tog udvalget Revisionsdirektoratets bemærkninger og anbefalinger til efterretning og godkendte forvaltningens påtænkte foranstaltninger i forhold hertil. Godkendelsen blev suppleret med bemærkning om, at udvalget indskærper overfor forvaltningen, at partierne forventer, at kritik og beklagelser i revisionens bemærkninger bliver udbedret med særlig indskærpelse i forhold til bemærkning nr. 3 i årsregnskabsprotokollatet.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har udarbejdet en plan for det videre arbejde i forhold til revisionens bemærkninger og anbefalinger. Planen indebærer beslutning om anvendelse af kommunens indkøbssystem i KØR på udvalgte områder, når der foreligger den fornødne sikkerhed for, at det tilhørende work-flow fungerer tilfredsstillende. Sund-

heds- og Omsorgsudvalget vil i februar/marts 2008 få forelagt en midtvejsstatus for de forskellige initiativer sammen med indstilling vedrørende revisionsbetænkningen.

Undersøgelsen om priskravene til hjemmeplejeydelser i fritvalgsordningen blev behandlet på møde i Sundheds- og Omsorgsudvalget den 18. januar 2007. Udvalget godkendte ved den lejlighed forvaltningens svar til Revisionsdirektoratet med en bemærkning om, at udvalget inden sommerferien får forelagt en status fra forvaltningen om, hvordan arbejdet med handleplanen forløber. Denne status blev forelagt udvalget på møde den 21. juni 2007.

Medlemmerne af Sundheds- og Omsorgsudvalget kan få udleveret revisionsberetningen ved henvendelse til Borgerrepræsentationens Sekretariat. Som bilag til denne indstilling er vedlagt et uddrag af beretningen (siderne 5 til 13). De øvrige dele af beretningen har været forelagt udvalget på møderne den 18. januar, den 21. juni og den 16. august 2007.

ØKONOMI

Ingen.

VIDERE PROCES

Udvalgets stillingtagen til sagen vil blive videreformidlet til Revisionsdirektoratet, som vil videresende den til Revisionsudvalget.

BILAG

1. Uddrag af Revisionsberetningen (side 5 til 13)

Hanne Baastrup

/ Lars Matthiesen

**Uddrag af Beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006
(siderne 5 til 13)**

Revisionsdirektoratets beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006

1. Revisionsdirektoratet afgiver – i henhold til revisionsvedtægtens § 13 – beretning til Borgerrepræsentationen om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006.

Revisionsdirektoratet skal erklære, at revisionen af regnskabet – således som det er forelagt for Borgerrepræsentationen den 31. maj 2007 – er blevet udført i overensstemmelse med revisionsvedtægtens § 4.

Revisionen er gennemført efter kravene til god offentlig revisionsskik.

2. Beretningen indeholder i udvalgsrækkefølge som noget nyt en fuldstændig gengivelse af de revisionsprotokollater, som direktoratet har afgivet til Økonomiudvalget henholdsvis de 6 stående udvalg.

Inden for hvert udvalgsområde vil protokollaterne blive præsenteret i følgende rækkefølge:

- Revisionsprotokollatet om årsregnskabsrevisionen.
- Revisionsprotokollater om lovpligtige beretninger til ministerier på tilskuds- og refusionsområder.
- Revisionsprotokollater om større undersøgelser.

Også som noget nyt er der før hvert revisionsprotokollat gengivet pågældende udvalgs beslutningsprotokol, hvoraf fremgår udvalgets godkendelse af de forslag til foranstaltninger, som forvaltningen har forelagt udvalget i anledning af direktoratets revisionsbemærkninger og anbefalinger.

Revisionsbemærkninger afgives fx ved væsentlige fejl i regnskabet, manglende overholdelse af lovgivning mv. samt ved væsentlig uhensigtsmæssig administration. Supplerende angives normalt revisionens opfattelse af tiltag til overvejelse.

Anbefalinger fremsættes af direktoratet til hjælp for kommunen, når revisionen finder, at det er hensigtsmæssigt med tiltag til forbedring af administrationen.

Afsluttende omfatter beretningen en redegørelse for resultatet af Revisionsdirektoratets gennemførelse af en tværgående revisionsopgave, nemlig en større undersøgelse til Sundheds- og

Omsorgsudvalget og Socialudvalget om "Priskravene til hjemmepleje-ydelser i fritvalgsordningen". Undersøgelsen er afsluttet før implementeringen af den nye revisionsrapportering.

Redaktionen af beretningen er afsluttet den 7. september 2007.

3. Den efterfølgende behandling af revisionsberetningen skal følge Borgerrepræsentationens retningslinier af 4. december 1997.

Ifølge disse oversender Borgerrepræsentationen revisionsberetningen til Økonomiudvalget. Til at foretage det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisionsberetningen har Borgerrepræsentationen nedsat et Revisions-udvalg.

Økonomiudvalget afgiver indstilling om årsregnskabet i en revisionsbetænkning til Borgerrepræsentationen.

Resumé

1. Revisionsdirektoratets 2006-revisionsberetning til Borgerrepræsentationen indledes med revisionspåtegningen på kommunens samlede årsregnskab 2006 – indeholdende en Supplerende oplysning om den mangelfulde økonomistyring under Børne- og Ungdomsudvalget – samt en kort omtale af revisionens formål, ansvarsfordelingen mellem kommunen og revisor, planlægningen og udførelsen af revisionen samt rapporteringen herom (tiltrædelsesprotokollat).

Direktoratets rapportering om den udførte revision opdeles i:

- Revisionsprotokollater om årsregnskabsrevisionen.
- Revisionsprotokollater om lovpligtige beretninger til ministerier på tilskuds- og refusionsområder.
- Revisionsprotokollater om større undersøgelser.

Protokollaterne redegør for resultatet af direktoratets udførte revision ved anvendelsen af følgende 3 rubriceringer:

- Revisionsbemærkninger. Afgives fx ved en væsentlig fejl i regnskabet, manglende overholdelse af lovgivning mv. samt ved væsentlig uhensigtsmæssig administration. Supplerende angives normalt revisionens opfattelse af tiltag til overvejelse.
- Anbefalinger. Kan fremsættes af direktoratet til hjælp for kommunens overvejelser, når revisionen finder, at det er hensigtsmæssigt med tiltag til forbedring af administrationen.
- Kommentar. Benyttes normalt, når den udførte revision har givet den opfattelse, at administrationen på de udvalgte områder er tilfredsstillende.

Økonomiudvalget henholdsvis de 6 stående udvalg skal træffe en egentlig beslutning om, hvad der skal foretages i anledning af den enkelte revisionsbemærkning og anbefaling fra direktoratet.

Revisionsdirektoratets revision af Københavns Kommunes årsregnskab 2006 har givet anledning til følgende antal revisionsbemærkninger og anbefalinger inden for de 7 udvalg.

Revisionsbemærkninger og anbefalinger til årsregnskab 2006

Udvalg	Revisionsbemærkninger	Anbefalinger
Økonomiudvalget	7	18
Kultur- og Fritidsudvalget	3	3
Børne- og Ungdomsudvalget	5	5
Sundheds- og Omsorgsudvalget	6	6
Socialudvalget	11	7
Teknik- og Miljøudvalget	6	7
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	11	5
I alt	49	51

Det er ikke muligt at foretage en sammenligning med resultatet af revisionen af årsregnskab 2005, da opdelingen i revisionsbemærkninger og anbefalinger er blevet indført i forbindelse med revisionen af regnskab 2006.

Oversigten over revisionsbemærkninger og anbefalinger til årsregnskab 2006 indeholder i alt 49 revisionsbemærkninger.

Revisionsbemærkningerne er udformet efter revisionens skøn over sagernes kritiske omfang og indhold. I det følgende omtales meget kort de sager, som af revisionen anses for mest kritiske. I udvalgsrækkefølge er de 11 sager:

Økonomiudvalget

- Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at ledelsens erklæring om regnskabet fuldstændighed blev modtaget på et tidspunkt, hvor det for revisor ikke var muligt at foretage nødvendige supplerende revisionshandling.

Kultur- og Fritidsudvalget

- Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at Kultur- og Fritidsforvaltningen ikke har afgivet anlægsregnskaber for 33 afsluttede anlægsbevillinger.

Børne- og Ungdomsudvalget

- Revisionsdirektoratet påtaler kraftigt, at Børne- og Ungdomsudvalget ikke har formået at sikre en tilfredsstillende økonomistyring. Den manglende styring har medført et stigende merforbrug i de seneste 3 år på i alt 464,2 mio. kr., heraf alene 285,1 mio. kr. i 2006.
- Revisionsdirektoratet udtaler alvorlig kritik af, at Børne- og Ungdomsforvaltningen ikke har forelagt afstemte/specificerede statusposter. Der er usikkerhed om, hvorvidt regnskabet for 2007 vil blive påvirket af poster fra tidligere år og dermed om overholdelsen af bevillingerne. Der er således ikke dokumentation for regnskabet tilgodehavende- og gældsposter.

- Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at ledelsen har udarbejdet en begrænset regnskabserklæring om regnskabet fuldstændighed på væsentlige områder på et tidspunkt, hvor det for revisor ikke var muligt at foretage nødvendige supplerende revisionshandlinger.

Sundheds- og Omsorgsudvalget

- Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at Sundheds- og Omsorgsudvalget ikke har søgt Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling til dækning af det forventede merforbrug på bevillingen for det efterspørgselsstyrede serviceområde Pleje, service og boliger for ældre, og at forvaltningen ikke har formået at sikre en tilfredsstillende styring af området og især hjemmeplejeområdet. Merforbruget blev på 108 mio. kr.
- Revisionsdirektoratet udtaler – på baggrund af flere års bemærkninger om førkontrollens udførelse – kritik af, at de interne kontrolforanstaltninger fortsat ikke udføres korrekt på det sociale område. Forvaltningen har – for at rette op på dette problem – sat fokus på udførelsen af ledelsestilsyn, men Revisionsdirektoratet konstaterer, at dette heller ikke har fungeret efter hensigten. Revisionsdirektoratet finder det beklageligt, at forvaltningen ikke selv har været opmærksom på problemet fx gennem egen opfølgning herpå.

Socialudvalget

- Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at ledelsens regnskabserklæring om regnskabet fuldstændighed blev modtaget på et tidspunkt, hvor det for revisor ikke var muligt at foretage nødvendige supplerende revisionshandlinger.
- Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at Socialudvalget ikke har søgt Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling til det efterspørgselsstyrede serviceområde Handicappede til dækning af det forventede merforbrug til hovedsageligt hjemmeplejeområdet. Merforbruget blev på 60 mio. kr. Direktoratet påskønner, at Socialforvaltningen har igangsat et større genopretningsprojekt på hjemmeplejeområdet med henblik på at sikre effektivitet og kvalitet i hjemmeplejen og styrke økonomistyringen.

Teknik- og Miljøudvalget

- Revisionsdirektoratet finder det kritisabelt, at Plan & Arkitektur (nu Center for Bydesign), herunder Kvarterløft, ikke har afstemt statuskontiene. Bemærkningen skal ses i sammenhæng med, at Plan & Arkitektur til Teknik- og Miljøudvalgets møde den 5. april 2006 om "Status til Revisionsdirektoratet" havde oplyst om mange tiltag, som skulle forbedre Plan & Arkitekturs regnskabsforvaltning. Revisionsdirektoratet har ikke kunnet følge op på og rapportere om resultatet af de iværksatte tiltag.
- Tilsvarende gælder for Parkering Københavns statuskonti, hvor Revisionsdirektoratet, bortset fra bankkontiene, heller ikke har modtaget afstemninger/specifikationer.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

- Revisionsdirektoratet finder anledning til at udtale kritik af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens administration af sygedagpengeområdet som følge af manglende opfølgning i alle de udvalgte revisionssager. Forvaltningen havde allerede i 2006-regnskabet hensat 60 mio.

kr. til imødegåelse af manglende statsrefusion. Forvaltningen har foretaget en samlet berigtigelse af refusion på i alt 67,1 mio. kr.

Revisionspåtegningen på kommunens samlede årsregnskab 2006.

Revisionsdirektoratets revision har givet anledning til bemærkning af en sådan væsentlighed og karakter, at det som en "Supplerende oplysning" vil komme til udtryk i revisionspåtegningen på kommunes samlede årsregnskab 2006.

Den supplerende oplysning om den mangelfulde økonomistyring i Børne- og Ungdomsudvalget er uddybet i årsrevisionsprotokollatet til dette udvalg.

Som resultat af den udførte revision vil direktoratet, såfremt Borgerrepræsentationen godkender det foreliggende årsregnskab, forsyne det med følgende revisionspåtegning:

"Til Københavns Borgerrepræsentation.

Vi har revideret årsregnskabet for Københavns Kommune for regnskabsåret 1. januar-31. december 2006, der aflægges efter den kommunale styrelseslov.

Københavns Kommunes ansvar for årsregnskabet

Københavns Kommune har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med de kommunale regnskabsregler. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne. Herudover er det Københavns Kommunes ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder og god offentlig revisionsetik. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er re-

levante for Københavns Kommunes udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af Københavns Kommunes interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet. Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere efterprøves det, om forvaltningen af midlerne er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Københavns Kommunes aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2006 samt af resultatet af Københavns Kommunes aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2006 i overensstemmelse med den kommunale styrelseslov.

Supplerende oplysning

Revisionen af regnskabet for 2006 har været påvirket af opgaver, der er overført fra Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget til Børne- og Ungdomsudvalget.

Sammenlægningen har haft konsekvenser for den komplekse opgave, det er at harmonisere budgetter, regnskab og kontoplan. Det har således været en medvirkende årsag til den økonomiske situation og mangelfulde økonomiske styring i Børne- og Ungdomsudvalget. Derfor har Børne- og Ungdomsudvalget iværksat bestræbelser på at analysere og igangsætte en række initiativer som genopretningsplanen, ændring af forvaltningens organisation og en ny styringsmodel.

Vi finder disse initiativer af stor nytte for at genoprette økonomien og kan derfor tilslutte os omtalen af Børne- og Ungdomsudvalgets merforbrug i 2006 på 285,1 mio. kr. i ledelsesberetningen i kommunens samlede årsregnskab 2006."

Socialudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde onsdag den 10. oktober 2007

4. Beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006

SUD 402/2007 J.nr. 402/2007

INDSTILLING OG BESLUTNING

Socialudvalget skal forholde sig til den del af beretningen, der angår udvalgets forvaltning.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Socialforvaltningen indstiller,

1. at Socialudvalget sender denne indstilling og udvalgets beslutning som besvarelse af revisionsberetning til Revisionsdirektoratet.

Socialudvalgets beslutning i mødet den 10. oktober 2007

Indstillingen blev tiltrådt

PROBLEMSTILLING

Revisionsberetningen indeholder i udvalgsrækkefølge en fuldstændig gengivelse af revisionsprotokollater og de respektive udvalgs beslutningsprotokoller.

Socialudvalget har på deres ordinære møde den 29. august behandlet 5 protokollater: SUD 339/2007, 340/2007 og 341/2007.

På Teknik og Miljøudvalgets område har Revisionsdirektoratet afgivet protokollat vedrørende større undersøgelse om administrationen af tilbagebetalingen af kommunens lån til Landsbyggefonden. Det fremgår, at Socialforvaltningen ikke har bogført sit tilgodehavende på den korrekte funktion (funktion 8.24).

LØSNING

Københavns Kommunes samlede tilgodehavende vedrørende grundkapitallån til Landsbyggefonden udgør ifølge regnskabet 862 million kr. Grundkapitallån skal konteres på funktion 8.24: Indskud i Landsbyggefonden m.v.

Det er Center for Bydesign under Teknik og Miljøforvaltningen der forestår indbetalingerne til Landsbyggefonden. De bevillingshavende forvaltninger skal ved mellemregning bogføre indskuddet som udlån.

Socialforvaltningen har ved en fejl ikke bogført sit tilgodehavende korrekt, idet indskuddene er bogført under funktion 0.11: Beboelse. Fejlen har ikke betydning for Københavns

Kommunes tilgodehavende hos Landsbyggefonden, da der alene er tale om interne reguleringer.

Socialforvaltningen er i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen og Revisionsdirektoratet ved at finde en løsning på problemstillingen.

Socialudvalget vil blive orienteret når parterne er kommet frem til en fælles løsning.

ØKONOMI

Ingen konsekvenser.

VIDERE PROCES

Der arbejdes videre med at finde en fælles løsning.

BILAG

Beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006
(<http://www.netpublikationer.dk/kk/8377/>)

Bilaget er ikke vedlagt den udsendte dagsorden, idet medlemmer af Borgerrepræsentationen siden den 14. september 2007 har haft mulighed for at få udleveret beretningen fra Økonomiforvaltningen, Borgerrepræsentationens Sekretariat.

Anette Laigaard

/ Sven Bjerre

Teknik- og Miljøudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde onsdag den 10. oktober 2007

Sager til beslutning

5. Revisionsdirektoratets beretning om revisionen af regnskab 2006

TMU 545/2007 J.nr. 2007-86014

INDSTILLING OG BESLUTNING

Udvalget skal træffe beslutning om et svar til Revisionsdirektoratet vedrørende den del af direktoratets beretning om Københavns Kommunes regnskab for 2006, der vedrører udvalgets forvaltning.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget (TMU) godkender,

1. at Teknik- og Miljøforvaltningen meddeler Revisionsudvalget, at der ikke er yderligere bemærkninger til de afsnit i revisionsreberetningen, som vedrører Teknik- og Miljøudvalgets forvaltningsområder.

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning i mødet den 10. oktober 2007

Der blev stemt om indstillingen.

For stemte 9 udvalgsmedlemmer: Morten Kabell (Ø), Lotte Thiim Bertelsen (F), Anne Vang (A), Johannes Nymark (A), Hamid El Mousti (A), Klaus Bondam (B), Monica Thon (B), Winnie Berndtson (U) og Karin Storgaard (O).

Ingen stemte imod.

Indstillingen blev godkendt.

PROBLEMSTILLING

Revisionsdirektoratet har ved fremsendelse af revisionsberetningen til Borgerrepræsentationen udbedt sig Teknik- og Miljøudvalgets stillingtagen til den del af revisionsberetningen, der angår udvalgets forvaltning.

LØSNING

Teknik- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 12. september 2007 (TMU 464/2007) Teknik- og Miljøforvaltningens handlingsplan vedrørende tre revisionsprotokollater.

Revisionsdirektoratets beretning var sendt til trykning, før svaret fra Teknik- og Miljøudvalget forelå. Derfor indeholder de fremsendte beretninger ingen nye oplysninger eller vurderinger på Teknik- og Miljøudvalgets område.

Til udvalgets orientering vedlægges (i bilag 2) Revisionsdirektoratets bemærkninger og anbefalinger til forvaltningen samt forvaltningens svar. Svaret er siden udvalgsbehandlingen revideret til et nyt standard-paradigme fra Revisionsdirektoratet, og er indholdsmæssigt suppleret med oplysninger fra præsentationen af TMFs fokusområder ved TMUs behandling af sagen den 12. september 2007.

ØKONOMI

Ingen.

VIDERE PROCES

Udvalgets svar på denne indstilling sendes til Revisionsudvalget, som foretager det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisionsberetningen med henblik på afgivelse af indstilling om decision af årsregnskabet i en revisionsbetænkning til Borgerrepræsentationen i december 2007.

BILAG

1. Revisionsberetning til Borgerrepræsentationen om "Københavns Kommunes regnskab for 2006" udleveres fra Borgerrepræsentationens Sekretariat.
2. Teknik- og Miljøforvaltningens svar på revisionsprotokollater for 2006
Pernille Andersen Martin Kregler Christensen

Teknik- og Miljøforvaltningens svar på revisionsprotokollater for 2006

Årsrevisionsprotokollat til Teknik- og Miljøudvalget vedrørende Teknik- og Miljøforvaltningens Revisionen af regnskab 2006 (nr. 12/2006)

PROBLEMSTILLING

Revisionsdirektoratet har i forbindelse med revisionen af årsregnskab for 2006 afgivet fire bemærkninger og tre anbefalinger til forvaltningen. Revisionsbemærkninger kan "rangordnes" i forhold til hvor graverende Revisionsdirektoratet/Revisionsudvalget finder at forholdet er. I den rangordning der bruges i Københavns Kommune anvendes følgende 8 begreber: Påtale, særdeles kritisabelt, kritisabelt, alvorlig kritik, kritik, stærkt beklageligt, beklageligt og utilfredsstillende (hvor utilfredsstillende er mindst graverende). I protokollatet er de fire bemærkninger ledsaget af hhv. "kritisabelt", "beklageligt", "utilfredsstillende" og "henstiller".

LØSNING

Revisionsbemærkninger

1. Revisionsdirektoratet finder det *kritisabelt*, at Plan & Arkitektur, herunder Kvarterløft, ikke har afstemt statuskontiene. Bemærkningen skal ses i sammenhæng med, at Plan & Arkitektur til Teknik- og Miljøudvalgets møde den 5. april 2006 om "Status til Revisionsdirektoratet" havde oplyst om mange tiltag, som skulle forbedre Plan & Arkitekturs regnskabsforvaltning. Tilsvarende gælder for Parkering København statuskonti, hvor Revisionsdirektoratet, bortset fra bankkontiene, heller ikke har modtaget afstemninger/specifikationer. Plan & Arkitektur har afstemt statuskontiene i forbindelse med regnskab 2006 i lighed med tidligere år. Plan og Arkitektur har dog ved en beklagelig misforståelse ikke fået fremsendt denne dokumentation til Revisionsdirektoratet, idet revisionen gennem flere år enten er foregået hos Plan & Arkitektur eller i en tættere dialog mellem Revisionsdirektoratet og Plan og Arkitektur om den praktiske levering af regnskabsmateriale. Plan og Arkitektur har på baggrund af denne kritiske bemærkning taget kontakt til Revisionsdirektoratet og udleveret afstemningsmaterialet og vil selvfølgelig samarbejde med revisionen om at færdiggøre denne opgave vedrørende 2006-regnskabet. Parkering København har ikke afstemt statuskonti i forbindelse med regnskab 2006, hvilket er meget beklageligt. Fremadrettet vil der i forbindelse med regnskabsafslutning i den nye organisation være øget fokus på afstemning af statuskonti. Et af formålene ved at gennemfører omorganiseringen af TMF er netop en større sikkerhed omkring procedurerne ved regnskabsafslutning.
2. Revisionsdirektoratet finder det *beklageligt*, at Teknik- og Miljøudvalget i årsregnskab 2006 har undladt at oplyse om Københavns Kommunes eventualforpligtelser i I/S Amagerforbrænding, I/S Vestforbrænding, Lynettefællesskabet I/S, CTR I/S, Smoka I/S og Miljølaboratoriet Storkøbenhavn I/S. Med den fremrykkede proces for aflevering af regnskabet er det ikke muligt at få tallene for aktuelle regnskabsår med. Teknik- og Miljøforvaltningen foreslår derfor, at der ændres regnskabspraksis, således at det bliver med udgangspunkt i det foregående år. Der er det samme princip som anvendes ved opgørelse af kapitalværdierne.

3. Revisionsdirektoratet finder det *utilfredsstillende*, at Teknik- og Miljøforvaltningen ikke har sikret, at alle forvaltningens enheder har opnået økonomistyringsniveau 3. TMF er enig i ambitionen om at samtlige enheder som minimum bør befinde sig på benchmarkniveau 3 - Aktivitetsstyring. Teknik- og Miljøforvaltningen har imidlertid ikke anset det som muligt at sikre dette i den omfattende omorganisering der har været under planlægning/gennemførelse siden august 2006. Omorganiseringen medførte, at beskrivelse af forretningsgange blev nedprioriteret i 2. halvår 2006, og den stiller desuden krav om ændrede rutiner og medfører et midlertidigt tab af styring og overblik. Yderligere kan TMF konstatere, at enhedernes position i benchmarkingen flere steder har været meget spinkelt underbygget. Det er en del af ambitionen at forbedre dette, således at styringen fremadrettet er mere robust funderet. I den nuværende proces med opbygning af en ny organisation vurderer TMF det som realistisk at forvente at TMF igen opnår økonomistyringsniveau 3 ved en benchmark med udgangen af 2008.

For at realisere dette er følgende aktiviteter planlagt:

2007:

- a) Gode afstemningsrutiner, der tidligere er rost af Revisionsdirektoratet breddes ud over hele TMF- alle områder bragt up to date 2007.
- b) Arbejdet med forretningsgange svarende til den ændrede struktur er i gang. Samtlige obligatoriske forretningsgange udarbejdet 2007.
- c) Status gives til TMU januar/februar 2008

2008:

- d) Udvikling af arbejdet med aktivitetsoplysninger til understøttelse af den løbende styring - TMF har model for aktivitetsbaseret styring implementeret i 2008.
- e) Kobling af økonomiske og aktivitetsmæssige oplysninger i rapporter. Standardrapport som del af TMFs rapportpakke i 2008.

4. Revisionsdirektoratet *henstiller*, at Teknik- og Miljøudvalget fremover ansøger Borgerrepræsentationen om tillægsbevilling, når der ved oktoberprognosen forventes større bevillingsmæssige afvigelser i form af mindreforbrug (merindtægter/mindreudgifter). Teknik- og Miljøforvaltningen er enig i henstillingen og vil efterleve den, således at der altid søges om de fornødne tillægsbevillinger når der ved oktoberprognosen er budgetmæssige sikkerhed for betydelige afvigelser i forhold til budgettet.

Anbefalinger

1. Revisionsdirektoratet anbefaler, at, det ny TMF fremskynder udarbejdelsen af retvisende forretningsgangsbeskrivelser gældende for hele den nye forvaltning. Teknik og Miljøforvaltningen er enig i Revisionens anbefaling. Arbejdet med forretningsgange svarende til den ændrede struktur er i gang og er en central del af at forme og fastholde arbejdsgangene i en ny struktur og dermed sikring af, de budget- og regnskabsmæssige opgaver bliver varetaget korrekt og hensigtsmæssigt.
2. Revisionsdirektoratet anbefaler, at Teknik- og Miljøforvaltningen snarest fremsender de endelige anlægsregnskaber og regnskabsforklaringer for de anførte anlægsbevillinger. Anlægsregnskab og regnskabsforklaring vedrørende Kvartermiljøstation i Møllegade er fremsendt til Revisionsdirektoratet den 11. maj 2006.

Anlægsregnskab og regnskabsforklaring omhandlende trafiksikkerhedsplan for København er sendt til revisionen den 30. marts 2007. Ligeledes er anlægsregnskab og regnskabsforklaring vedrørende papirkurve og bænke sendt til Revisionsdirektoratet den 30 juni 2006. I forbindelse med regnskabsafslutning 2006 er fondsmoms konto blevet afstemt, og fondsmomsen er ført tilbage til anlægsrammen, der er fremsendt kopier til Revisionsdirektoratet. Anlægsregnskab og regnskabsforklaring vedrørende projektudvikling er under udarbejdelse og fremsendes til Revisionsdirektoratet hurtigst muligt.

Anlægsregnskab og regnskabsforklaring til Ombygning af Njalsgade blev sendt til Revisionsdirektoratet den 2. juli 2007.

3. Revisionsdirektoratet anbefaler, at KTK fremskynder udarbejdelsen af forretningsgangsbeskrivelse for lønadministrationen. I denne forbindelse bør der bl.a. etableres den bebudede adskillelse mellem udførende og kontrollerende funktioner, herunder etableres særlige kontrolprocedurer for medarbejdere med adgang til at indtaste til lønsystemerne at forvaltningen. Der har i 2006 været et ressourcemæssigt underskud på lønadministrationen. Adskillelsen foretages ved, at der løbende gennemføres stikprøvevis ledelsestilsyn med lønadministrationen, ligesom der månedligt gennemføres en lønafstemning af udbetalte lønninger. Den månedlige lønliste gennemgås endvidere månedligt med ansvarlig personaleledelse i forbindelse med opfølgning på perioderegnskabet. Eventuelle forhold undersøges herefter nærmere og berigtiges. Pr. 1. januar 2008 samles lønadministrationen fra KTK med det fælles lønadministration for hele Teknik- og Miljøforvaltningen, hvorved en strammere kontrol kan gennemføres. Udarbejdelsen af den fælles forretningsgang for lønadministrationen indgår som led heri.

Større undersøgelse til Teknik- og Miljøudvalget vedrørende Center for Bydesign Administration af tilbagebetaling af kommunens lån til landsbyggefonden (nr. 5/2006)

PROBLEMSTILLING

Revisionsdirektoratet har i forbindelse med revisionsundersøgelsen af Center for Bydesigns administration af tilbagebetaling af kommunens lån til landsbyggefonden i 2006 afgivet to bemærkninger og tre anbefalinger til forvaltningen. Revisionsbemærkninger kan "rangordnes" i forhold til hvor graverende Revisionsdirektoratet/Revisionsudvalget finder at forholdet er. I den rangordning der bruges i Københavns Kommune anvendes følgende 8 begreber: Påtale, særdeles kritisabelt, kritisabelt, alvorlig kritik, kritik, stærkt beklageligt, beklageligt og utilfredsstillende (hvor utilfredsstillende er mindst graverende). I protokollatet er de to bemærkninger ledsaget af hhv. "stærkt beklageligt" og "beklageligt".

LØSNING

Revisionsbemærkninger

1. Revisionsdirektoratet finder det **stærkt beklageligt**, at Center for Bydesign ikke har udarbejdet retningslinier om kommunens administration af tilbagebetaling af grundkapitallånene, samt at de lovpligtige regnskabsmæssige tilsyn ikke er blevet gennemført siden medio 2005. Center for Bydesign vil i forlængelse af Teknik- og Miljøudvalgets behandling af revisionsprotokollatet udarbejde en forretningsgangsbeskrivelse for kommunens administration af tilbagebe-

taling af grundkapitallånene. I beskrivelsen vil blandt andet indgå afholdelse af årlige møder med Landsbyggefonden som anbefalet af Revisionsdirektoratet med henblik på at tilrettelægge den bedst mulige administration af grundkapitalområdet.

4. Revisionsdirektoratet finder det *beklageligt*, at Center for Bydesigns administration af kommunens registreringer har været mangelfuld, herunder særligt manglende registreringer af tilgodehavender på ca. 157,3 mio. kr. hos Landsbyggefonden samt mangelfuld koordinering til øvrige forvaltningers regnskabsregistreringer.

Center for Bydesign vil følge Revisionsdirektoratets anbefaling og tage kontakt til Landsbyggefonden umiddelbart efter udvalgets behandling af revisionsprotokollatet for at sikre en præcis oversigt over kommunens tilgodehavender med særlig fokus på tilgodehavendet opstået i forbindelse med Hovedstadsrådet på ca. 157,3 mio. kroner samt afklaring og præcisering af de uafklarede differencer, der er beskrevet i protokollatet på side 18.

Revisionsdirektoratet anfører på side 22 i protokollatet, at de finder det beklageligt, at Center for Bydesigns koordinering med øvrige forvaltningers regnskabsregistreringer har været mangelfuld. Center for Bydesign skal hertil bemærke, at der er sket og fortsat sker en koordinering, der sikrer, at der i Center for Bydesign er fuld oversigt over, hvor stor en andel af tilgodehavenderne hos Landsbyggefonden, der hidrører fra aktiviteter i henholdsvis Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen. Center for Bydesign har taget initiativ til et møde med Socialforvaltningen ultimo august 2007.

Med det formål at sikre en præcis oversigt over kommunens tilgodehavender samt afklaring og præcisering af de uafklarede differencer nedsættes en projektorganisation i 3. kvartal 2007.

- a. Styregruppe formulerer formål
- b. Projektgruppe fastlægger delaktiviteter pr. kvartal 2007/2008
- c. Status til TMU januar/februar 2008

Handling:

- d. Møde med Socialforvaltningen aftalt til 19/9 2007.
- e. Udarbejde forretningsgangsbeskrivelse for kommunens administration af tilbagebetaling af grundkapitallånene

Anbefalinger

1. Revisionsdirektoratet **anbefaler**, at Center for Bydesign regelmæssigt holder møder med landsbyggefonden, med henblik på at tilrettelægge den bedst mulige administration af grundkapitalområdet.

Det er korrekt, at der vil være tale om en konkret vurdering fra sag til sag, hvorvidt det kan komme på tale at rette henvendelse til Landsbyggefonden med henblik på ophør af afdragsfrihed på det kommunale grundkapitallån før udløbet af de 50 år. Imidlertid har det været det generelle indtryk i kommunen og blandt kommunerne generelt, at Landsbyggefonden ikke har til sinds at imødekomme kommunernes forslag selv i sager, hvor argumentationen synes god. Dette blev yderligere bestyrket, da Århus kommune ikke fik medhold i deres sager, som ellers omhandlede nogle særdeles velfungerende afdelinger med sund økonomi og sund teknisk tilstand. Kommunerne begyndte først i 1975 at indbetale kommunal grundkapital, hvorfor de første udbetalinger efter 50-årsreglen først kan påbegyndes i 2025. Set i dette lys, har Center for Bydesign og tidligere Plan & Arkitektur ikke fundet det nødvendigt at indføre retningslinier for dette arbejde. Det er korrekt, at der kun i begrænset omfang er gennemført tilsyn med boligorganisationernes regnskaber i en periode strækkende sig fra ultimo 2005 til nu. (Revisionsprotokollatet

anfører medio 2005). Center for Bydesign ønsker at præcisere, at den del af regnskabstilsynet, der sker i form af kommunens lovbestemt godkendelse af en række økonomiske enkeltdispositioner (side 23 i protokollatet) er gennemført løbende. Herudover er i perioden siden medio 2005 gennemført en række regnskabstilsyn særligt for ungdomsboliginstitutioner. Nedprioriteringen af regnskabstilsynet for en periode med henblik på senere genoptagelse er sket som følge af en prioritering af ressourcerne inden for ressortområdet, Støttet Byggeri. Støttet Byggeri har i perioden været ramt af alvorlig sygdom, i første omgang hos den medarbejder, der igennem mange år har stået for regnskabstilsynet. Denne medarbejder måtte følgelig afskediges/førtidspensioneres. Senere er yderligere en central medarbejder langtidssyg, hvilket har presset områdets personaleressourcer. Hertil kommer, at opgaven med støtte fra Landsbyggefonden til gennemførelse af helhedsplaner for udsatte almene boligområder har krævet betydeligt større ressourceindsats for Center for Bydesign end forudset i første halvdel af 2007. Ressourcerne er bl.a. tilvejebragt ved at udskyde en ellers planlagt indsats for at indhente efterslæbet på tilsynsopgaven. Center for Bydesign orienterede Teknik- og Miljøudvalget om den manglende gennemførelse af tilsyn med boligorganisationernes regnskaber i "Notat af 4. juni 2007 om personaleressourcer for Teknik- og Miljøforvaltningen i forbindelse med Landsbyggefondens puljer til en boligsocial indsats". Udvalget fik i mødet d. 20. juni meddelelse om notatet. Af notatet fremgik, at Center for Bydesign ville vende tilbage med en løsning af problemstillingen i løbet af efteråret 2007. Center for Bydesign vil udarbejde en forretningsgangsbeskrivelse for gennemførelse af tilsyn med boligorganisationernes regnskaber, herunder vedrørende vurderingen af, om der skal tages kontakt til Landsbyggefonden for en nærmere afklaring af, om afdragsfriheden for grundkapital kan ophøre. Ligeledes vil Center for Bydesign involvere Revisionsdirektoratet i arbejdet for at sikre, at den standard, der påtænkes realiseret i arbejdet, er hensigtsmæssig og tilstrækkelig til at leve op til direktoratets krav og forventninger. Det skal tilføjes, at Center for Bydesign gennemfører tekniske tilsyn med 45 almene boligafdelinger om året. I september - november 2007 gennemføres således tilsyn i overensstemmelse med den foreliggende projektbeskrivelse. Ved gennemgangen benyttes skemaer, der sikrer en ensartet gennemgang af afdelingerne. I forbindelse med den efterfølgende sagsbehandling inddrages såvel afdelingernes regnskaber som en analyse af beboersammensætningen i en samlet vurdering af afdelingernes tekniske tilstand, økonomiske tilstand og beboersammensætningen. Vurderingen munder ud i en rapport, som forelægges boligorganisationerne og Teknik- og Miljøudvalget. Rapporten for de i 2006 gennemførte tilsyn forelægges udvalget til efterretning på mødet d. 10. oktober 2007. Center for Bydesign skal årligt gennemføre regnskabstilsyn med regnskaber fra ca. 450 boligafdelinger og 30 boligorganisationer. Baseret på erfaringer for den regnskabs gennemgang, der rent faktisk er foretaget siden primo 2006, vurderes det, at arbejdet kræver cirka 1½ årsværk. Hertil kommer, at der grundet det manglende tilsyn har ophobet sig en sagsmængde i størrelsesordenen 750 - 1.000 regnskaber, der ikke er gennemgået.

2. Revisionsdirektoratet *anbefaler*, at Teknik- og Miljøudvalget sikrer de fornødne ressourcer og kompetencer til varetagelse af kommunes opgaver på dette økonomiske betydningsfulde område, samt *anbefaler*, at Center for Bydesign anmoder Landsbyggefonden om at fremsende en oversigt over Københavns Kommunes tilgodehavende, og at oversigten er forsynet med en erklæring fra Landsbyggefondens revisor. Opgaven har tidligere været meget afhængig af en enkelt medarbejders kompetence og indsats. Dette har vist sig at være sårbart og risikabelt i.f.t. at løse opgaven. For at sikre et mere fleksibelt og hensigtsmæssigt tilsyn med boligorganisationernes regnskaber og samtidig gennemføre

en effektivisering af arbejdet etablerer Center for Bydesign en projektgruppe med deltagelse af flere af Støttet Byggeris jurister. Herudover ansætter Center for Bydesign inden udgangen af oktober måned 2007 to studentermedhjælpere der skal indgå i projektgruppen og udføre den del af arbejdet, som er meget tidskrævende men rutinepræget Områdets jurister vil herefter kunne koncentrere sig om sager af mere kompliceret karakter.

På den baggrund og med de ressourcer, der p.t. er til rådighed i Center for Bydesign, forventes tilsynet med boligorganisationernes regnskaber genoptaget den 1. november 2007.

Revisionsprotokollat til Teknik- og Miljøudvalget vedrørende Center for Bydesign og Center for Anlæg og Udbud Revision af Københavns Kommunes regnskab for 2006 på byfornyelsesområdet mv. (nr. 13/2006)

PROBLEMSTILLING

Revisionsdirektoratet har i forbindelse med revisionen vedrørende Center for Bydesign og Center for Anlæg og Udbud Revision af regnskab 2006 på byfornyelsesområdet i 2006 afgivet én anbefaling til forvaltningen.

LØSNING

Anbefalinger

1. Revisionsdirektoratet *anbefaler*, at der ved Center for Bydesigns godkendelse af et byggeregnskab vedlægges en kontodetaljeudskrift fra kommunens regnskabssystem, hvorpå der markeres, hvilke bogføringsbeløb der vedrører det afsluttede byggeregnskab, og at udskriften opbevares i sagsmappen.

Center for Bydesign er enig med Revisionsdirektoratet i det ønskelige i at kunne foretage den efterspurgte afstemning, men den hidtidige registrering er ikke lagt an herpå, og sagerne har strakt sig over perioder med flere forskellige regnskabssystemer. Økonomisekretariatet og Center for Bydesign vil kontakte Revisionsdirektoratet for at drøfte de praktiske muligheder for at tilvejebringe den efterspurgte registrering i kommende sager. I denne sammenhæng må også konsekvenserne af eDocs indførelse indtænkes.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde torsdag den 15. november 2007

6. BIU 214/2007

Udtalelse til Revisionsdirektoratets beretning for 2006

Revisionsdirektoratet har udbedt sig Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets stillingtagen til den del af revisionsberetningen, der angår udvalgets forvaltning.

Revisionsberetningen giver ikke anledning til bemærkninger.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen indstiller,
3. at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget afgiver vedlagte udtalelse til Revisionsdirektoratet til revisionsberetningen.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets beslutning i mødet den 15. november 2007

Indstillingen blev godkendt.

PROBLEMSTILLING

Styrelsesloven bestemmer, at revisionen af Københavns Kommunes regnskaber varetages af kommunens Revisionsdirektorat. De nærmere bestemmelser om revisionens virksomhed fastsættes i revisionsvedtægten, der vedtages af Borgerrepræsentationen og stadfæstes af indenrigs- og sundhedsministeren.

Efter revisionsvedtægtens § 13 afgiver Revisionsdirektoratet revisionsberetning til Borgerrepræsentationen om revisionen af Københavns Kommunes regnskab.

Derudover afgiver Revisionsdirektoratet beretning om revisionen på tilskuds- og refusionsområder til Beskæftigelsesministeriet.

LØSNING

Revisionsdirektoratet har den 13. september 2007 afgivet Beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskaber for 2006.

Revisionsberetningen består af en gengivelse og sammenskrivning af revisionsprotokollater og besvarelser herpå for 2006. Revisionsdirektoratet har udbedt sig Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets stillingtagen til den del af revisionsberetningen, der angår udvalgets forvaltning. Det vedrører beskæftigelsesområdet, regnskabsområdet og integrations- og repatrieringsområdet.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har den 24. august 2007 behandlet revisionsprotokollaterne.

Revisionsberetningen giver ikke anledning til bemærkninger.

BILAG

3. Udkast til udtalelse til Revisionsdirektoratet.
4. Revisionsdirektoratets beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskaber for 2006 (ikke vedlagt: Beretningen kan ses på www.revision.kk.dk)

Morten Binder

/ Thomas Thellersen Børner